

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ, 1858.

ΤΟΜΟΣ Η΄.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 190.

ΛΟΓΟΣ Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ

Παραδίδωτος τὴν δευτέραν αὐτοῦ πρυτανείαν,

Ἐν Ἀθήναις, τῇ κα΄ Σεπτεμβρίου 1857.

—ooo—

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Κύριοι,

Μετὰ τὸν περὶ Ἀλεξάνδρου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος λόγον, δυσάρεστον ἴσως δὲν ἤθελεν εἶναι ἡ σύγκρισις τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρὸς πρὸς ἄλλους τοιούτους τῆς ἀρχαιότητος ἢ τῶν νεωτέρων χρόνων, Ἀνίβαν, Καίσαρα, Ναπολέοντα, εἴτε, ἢ π' ἄλλην ἐποψίαν, καὶ πρὸς τὸν τελευταῖον ἥρωα τῆς χριστιανικῆς Ἡπείρου Γεώργιον Καστριώτην, Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸν ὑπὸ τῶν πολεμίων ὀνομασθέντα· οὐδὲ πρὸς τοῦτο διάθεσις ἔλειπεν. Ἀλλ' ἡ παρούσα ἡμέρα εἰς ἄλλα πᾶρά τοιαῦτα καλεῖ μας σήμερον, εἰς πράγματα πλησιέστερα, οἰκιακά. Σήμερον πρόκειται νὰ δειξώμεν εἰς τὸ κοινὸν τίνες καὶ τί καὶ

πῶς, κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, συνετέλεσαν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ λογικοῦ τούτου λειψῶνος ἐν διδάσκοντές τε καὶ διδασκόμενοι καλλιεργούμενοι, ποῖά τινα οἱ προστάται καὶ κηδεμόνες αὐτοῦ, τίνα αἱ εὐεργετικαὶ χεῖρες ὁμογενῶν τε καὶ ξένων θαυσιλῶς ἐχορήγησαν, ποῖα τις χρῆσις αὐτῶν ἐγένετο καὶ ποῖον τὸ προσδοκώμενον μέλλον. Εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, οἰκιακῆς οἰκονομίας ἐκθεσις ἢ, ἐτέροις ῥήμασι, δημοσίᾳ ἐξομολόγησις τοῦ

πῆ παρέβην ; τί δ' ἔρεδα ; τί μοι δέορ οὐκ

ἔτε.λέσθη ;

Τοῦτο καλεῖται ὁ νόμος καὶ οὕτω ποιητέον. Πρὸ δεκαπέντε περίπου ἐτῶν, ἐν ἡμοῖς περιεστᾶσαι ὡς τὴν σημερινήν, λόγον ἀποδιδούς τῆς πρώτης μου πρυτανείας, ἔλεγα λυπούμενος· αἱ πρό ἐνιαυτοῦ ἐξηγηθεῖσαι παρ' ἐμοῦ ἐπιθυμίαι καὶ ἐλπίδες περὶ μεγάλων βελτιώσεων τοῦ πανεπιστημίου μένουσιν εἰσέτι, κακῆ τύχῃ, ἐπιθυμίαι καὶ ἐλπίδες, διότι ὁ πολιτικὸς στρόβιλος παρέσυρε τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν μέχρι τῆς εὐτυχιστέρας πρυτανείας τοῦ διαδόχου μου. ἢ Τὴν σήμερον, ἀπ' ἐναντίου, πρέπει νὰ μακαρίσω ἑμαυτὸν, ὅτι ἡ τύχη διε-

ἀναγκαιώς οἱ καθηγηταὶ νὰ παραλείψωσιν ἐν μέρει τὰς παραδόσεις, ἵνα ἀσχολῶνται εἰς ἐξετάσεις ἐγγράφων οὔτε ὀλίγων οὔτε μικρῶν. Ἐάν, π. χ. λάβωμεν μόνον τὸ τοῦ Τσοκάνου, ἐπεὶ δὴ ἐνταῦθα ἔχομεν εὐχέρειαν εἰς τὸ περὶ πάντος γράφειν καὶ ἐν δεικνυμένων χρημάτων, δὲν εἶναι παράδοξον νὰ γράψωσιν περὶ αὐτοῦ τριάκοντα ἄνθρωποι, ἀνά εἴκοσι τυπογραφικὰ φύλλα, τοῦλάχιστον, ἕκαστος, ὅπερ φέρει ἐν ὄλοις φύλλα τυπογραφικὰ ἑξακόσια. Τοσαῦτα πρέπει νὰ ἀναγνώσωσι καὶ μελετήσωσιν οἱ ἐξετασταί· ἐν δὲ τὸ θέμα τύχη ἐπιστημονικῆς ὕλης, εἰς τὴν ἱατρικὴν, π. χ. ἀναφερομένης, τότε δὴ τότε ὁ ἀνωτέρω σημειωθείς ἀριθμὸς τῶν ἱατρικῶν ζητημάτων ἐπαυξάνει ἐπ' ἄπειρον. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο εἶναι πᾶν ἄλλο ἢ πανεπιστημιακὸν ἔργον, εἰς ὃ οἱ καθηγηταὶ εἶναι διωρισμένοι, διὰ τοῦτο πείθονται ὅτι ἡ σύνοσις τοῦ ὑποργεῖου δὲν θέλει ἀφήσει καὶ τοῦτο ἀθεράπευτον.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

Ο ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ.

—οοο—

Εἶδομεν καὶ ἡμεῖς παριστανόμενον ἐν τῇ θεάτρῳ Ἀθηνῶν τὸν Ἐξηνταβελόνην. Ὁ Ἐξηνταβελόνης ἔγραψε, ὡς γνωστὸν, πρὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, κατὰ μίμνησιν τοῦ Φιλάρχου τοῦ Μολιέρου, καὶ διὰ τοῦτο πάντες σχεδὸν ἐγινώσκουμεν αὐτόν. Τὸ καθ' ἡμᾶς ὅμως, οὔτε τὴν τέχνην καὶ τὴν χάριν τῆς μίμησιν, οὔτε τὴν δημιουργικὴν ἀνάπλασιν τῆς ἡθοποιίας ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον, οὔτε τὴν ἀξιοθαύμαστον ἐκείνην ἐκσυρναίειν (διότι ὁ Ἐξηνταβελόνης ἔγραψε διὰ τὴν Σμύρνην) τῶν ἐπεισοδίων καὶ τῶν περιπετειῶν ἐνοήσαμεν ποτε ἀποχρώντως πρὶν ἢ εἶδομεν τὴν παράστασιν καὶ τοιαύτως γενομένην. Ὁ Ἐξηνταβελόνης δὲν εἶναι ἔργον τοῦ Μολιέρου, ἀλλὰ πρωτότυπος τοῦ Οἰκονόμου δραματούργου. Ὅποια ἀκριβῆς σπουδὴ καὶ ἀκριβέστερα ἐξεκρίσεις τῶν ἐγχωρίων ἡθῶν καὶ διαλέκτων ὅποια ἐπιτηδεῖα καὶ δηκτικὴ γλῶσσος τῶν ἐλλείψων καὶ τῶν παθῶν τῆς Σμυρναϊκῆς κοινῆς ὅποια εὐτράπελος μὲν ἀλλὰ δριμεῖα μαστίγους τῆς ἰδιοτελείας καὶ τῆς περὶ τὰ γράμματα βέλους τῶν προκρίτων τῆς Ἰωνικῆς μητροπόλεως!

Δικαίως ἄρα τὸ κοινὸν τῆς πρωτεύουσας συνέβησεν ἀθρόον κατὰ πάσιν νέαν παράστασιν τοῦ δράματος τούτου, καὶ ἀθρόον ἐπακρόθει αὐτό. Ἡ σπουδὴ αὐτὴ μαρτυρεῖ ἄλλως ὅτι καὶ μετὰ τσοσούτων αἰώνων δουλείαν περιεσώθησαν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ χώρῃ οἱ ἀψευδῆς κῆρυκες τῆς κρίσεως τοῦ καλοῦ, οὗς ἡ φύσις κατέθεσεν ἐν ταῖς ψυχαῖς τοῦ περιουσίου αὐτῆς λαοῦ.

Ἐκ τῶν ἡθοποιῶν, ἡ ὑποκρινομένη τὴν Κεράτσαν Σοφουλίου εἴδει. Ὅποια βαθεῖα γνώσις καὶ ἐπιτήδευσις τῶν προξενητικῶν αὐτῆς καθηκόντων ὅποια ἐκνήσθησεν περὶ τὸ ἀρμόζουσαι ἀκόπως καὶ τόπως καὶ χρόνῳ καὶ προσώπῳ καὶ πάσῃ οἰαδήποτε περιστα-

σει· ὅποια μελιρρῦτος ἰωνικὴ προφορά, καὶ ὅποιοι τῶνοι φωνῆς ποικιλίστροφοι μεταδίδοντες πεποίθησιν ἢ δὲν ἔχει ἄλλ' ὑποκρίνεται ἢ νέα καὶ ὠραία ἐκείνη πρᾶσις!

Καὶ ὁ μάγειρος καὶ ὁ κηπουρὸς καὶ ὁ Ἐξηνταβελόνης ἔμπειροι εἰσὶν ἐπίσης ἡθοποιοί, ἀλλ' ὁ τελευταῖος φορτικώτερος τοῦ δέοντος. Ἡ δὲ Κοκκίνα Ζωήτσα . . . στερεῖται, μὴ τὰς χάριτας, ζωῆς, ἐνῶ ὁ ἐραστής αὐτῆς ἔρα . . . ἀνευ καρδίας.

Ὁ Ἐξηνταβελόνης δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ἀντὶ διδασκαλίας πρὸς τοὺς μεταρράζοντας οἵτινες δὲν εἶναι εὐάριθμοι. Προχθὲς ἠκούσαμεν τινα λέγοντα ὅτι ἐπειδὴ κατήχησεν ὑπέρογκος τῶν ξύλων καὶ τῶν ἀθρόων ἡ τιμὴ, αὐτὸς προτιμᾷ νὰ θερμίνεται, νὰ θερμίνῃ δηλαδὴ τὸ σῶμά του, διὰ φλογῶν μεταφράσεων πολὺ εὐνοτότερον τῆς ἄλλης ἐκείνης ὕλης. Καὶ τοῦτο μὲν εἶναι ὑπερβολικὸν ὑπάρχει ὅμως ἄλλο τι βεβαιότερον ἐπιπολάζει παρ' ἡμῖν ἢ ἡ ἰδέα ὅτι ἡ μετάφρασις εἶναι εὐκολοῦς, ἔργον ἴδιον τοῦ τυχόντος. Τὸ καθ' ἡμᾶς ὅμως, καὶ τὸ κατὰ τὸν Καραῆν, τὸν διδάσκαλον πάντων ἡμῶν, ἡ μετάφρασις εἶναι πολλῶ δυσκολώτερα καὶ τῆς συγγραφῆς. Ὁ ἐπιχειρῶν νὰ συγγράψῃ ἐρμηνεύει ἀπλῶς τὰς ἰδίας ιδέας ὅπως συνέλαβεν αὐτάς, ἐξεικονίζων τὸν ἐνδιάθετον λόγον διὰ τῶν χρωμάτων ἐκείνων ἅτινα αὐτὸς νομίζει ἰκανὰ νὰ παραστήσωσιν τὴν ἐννοίαν καὶ τὴν δύναντα τοῦ λόγου τούτου. Τοῦτο αὐτὸ οὐδεὶς νὰ πράξῃ καὶ ὁ μεταρράζων· πρέπει νὰ ἐμβρατεύσῃ καλῶς εἰς τὸν νοῦν τοῦ συγγραφέως, νὰ κερπυθῇ, ἢ μᾶλλον, ἐπιτραπήτῳ ἡμῖν ἢ τόλμῃ τῆς ἐκφράσεως, νὰ ἐκπορήσῃ τὰς ιδέας ἐκείνου, καὶ οἰκειοποιούμενος ταῦτας νὰ σκεφθῇ πῶς προσφύεστερον νὰ τὰς ἐρμηνεύσῃ, τῶν ἀλώδητον τὴν ἐννοίαν ἅμα δὲ καὶ τὸν ὅλον χαρακτῆρα τοῦ πρωτότυπου, ὃ ἐστὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν προκειμένων εἰς ἐρμηνείαν ἰδεῶν.

Οὕτω μετέρρασαν ὁ Οἰκονόμος, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέτυχεν ὁ Ἐξηνταβελόνης.

Τὸ καθ' ἡμᾶς μίαν μόνην ἔλλειψιν εὐρίσκομεν ἐν τῷ δράματι τούτῳ· ἀλλ' εἶναι τοῦ συγγραφέως ἢ τοῦ μίμητος; ἀγνοοῦμεν, διότι οὔτε πρόχειρον ἔχομεν οὔτε καλῶς ἐνθυμούμεθα τὸν Φιλάρχου τοῦ Μολιέρου· αὐτὴ δὲ εἶναι τὸ τέλος. Ὁ κυρίως Βαρδαλαμπόμπας καὶ ὁ παθὴρς κἀνδύς αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀερόστατος ἐκείνη κίδαρις, καὶ οἱ κάτω νεύοντες ἀφθαλμοί, καὶ τὸ σύννεφον τοῦ μετώπου, καὶ τὸ κατκνικτικὸν τοῦ ἡθους, καὶ τὸ ἐκφαντορικὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, οὐδὲν ἔχουσι τὸ κωμικόν, καὶ ἄρδην ἐξαλείφουσι καὶ Ἐξηνταβελόνην καὶ Κύρ Γιάννην καὶ Κύρ Δημητράκην κρεμανταλᾶν, καὶ πάντας ὅσους, καὶ αὐτὴν νῆ Δία τὴν Κεράτσαν Σοφουλίου. Καὶ ὁμοίως ἀγαπῶμεν, ἐξερχόμενοι τοῦ θεάτρον, εἰ μὲν τὰ δράματα ἦσαν κωμικά νὰ γελῶμεν, εἰ δὲ τραγικά νὰ κλαίωμεν· οὐδ' ἐπιθυμοῦμεν νὰ πάσχωμεν, εἴτε ἐπάθομεν πρὸ τινων ἐνιαυτῶν ἐνταῦθα, ἐν τῇ φιλοθεάμονι πόλει τῶν Ἀθηνῶν παριστανομένης τῆς Ζαΐρας, πάνυ πολλὰ δακρύσαντες ὑπὸ τοῦ γέλωτος.

Μολιέρου.

ΕΛΛΗΝΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

Μέρος Α'.

—οοο—

¹ Ἀνατολή καὶ Δύσις. Νίκανδρος ὁ Νούκιος. Πρώην καὶ νῦν Ἑλλῆνας. Ὀδυσσεὺς καὶ Πηνελόπη. Αἰγαίον. Ταύγετος. Ταίναρρον. Ἑλλῆνας καὶ δύο Ἑλληνίδες. Ἐσθητικὰ. Μελίτα. Ἡ νῆσος τῆς Καλυψίδος Σικελία. Πλάτων, Δίον καὶ Γεωργίου. Ἑλληναῶνα ἀποικίαν. Σικελῶτα καὶ Σικελί. Σκόλλια καὶ Χέρυδεις. Σαρῆτες. Νεάπολις. Ὀρίζων Ἀθηνῶν.

—οοο—

Α'.

Μοῖρα τιτε ὄλωσ' ἀδοκίμῳ, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1855. ἐπέβην τέταρτος ἐγὼ τοῦ δι' Εὐρώπην γαλλικοῦ ἀτμόπλου. Ἐμπλεως χαρᾶς, ὡς ἄλλος τις Ἀργοναύτης, πλέων πρὸς κατὰκτησιν τῆς Μιθραίας· καὶ τοῦ Χρυσοῦ Δείρατος, ἠκούσα τῶν συριγμῶν τοῦ ἀτμοῦ καὶ τοῦ κτύπου τῶν τροχῶν ἐπὶ τῶν κυμάτων, ὡς λέγοντάς μου γεγωνυία τῇ φωνῇ, «Ἐύτυχ' ἠθνητέ! θὰ σὲ μεταφέρομεν εἰς τὴν Ἐσπε-

ρίαν, τὴν Ἀτλαντίδα τῶν ὄνείρων σοῦ τε καὶ πάντος κατοίκου τῆς ἡμιβαρβαροῦ Ἀνατολῆς σου. Χαίρει οὖν καὶ ἀγάλλου ν.

² Ἦλθον, εἶδον κ' ἐνόησα τὴν ἀπάτην ἡμῶν!

³ Ἀποσπῶ ἐκ τῶν σημειώσεών μου ἐκείνας, ὅσαι ὀλιγώτερον ἴσως θέλουσι πλῆξει (ennuyer) τὸν ἀναγνώστην μου καὶ τὴν ἀναγνώστριά μου, καὶ ὅσαι ὀπωδήποτε δίδουσι ιδέαν περὶ τῶν χωρῶν καὶ τῶν λαῶν, παρ' οἷς ἐπλανήθην. Ἀλλὰ μὴ ζητήσετε παρ' ἐμοῦ, τοῦ ἐσχάτου ἐν περιηγηταῖ, καὶ συγγραφεῦσι, τὰς τερπνάς ἅμα καὶ διδασκτικὰς ἀποδημίας Νικάνδρου Νουκίου τοῦ Κερκυραίου. Οἱ πρόγονοί μου ἐκείνοι, καὶ τοῖ ἢ μᾶλλον διότι ἐπιέζοντο ὑπὸ τὸν ζυγὸν, καὶ σοφώτεροι καὶ ἐμβριθέστεροι ἡμῶν διετέλεσαν. Μάρτυρες αὐτὸς ὁ Νίκανδρος, Εὐγένιος ὁ Βουλγαρῆς, ὁ Κοραῆς καὶ οἱ ἐπιζῶντες γηραιοί, ἄνδρες ἄλλης γενεᾶς, Μουστοζύδης καὶ Ἀσώπιος.

⁴ Εὐτυχῆς δὲ λογιζομαι, ἂν αἱ ὀλιγοσύλλαθοι αὐταὶ ἀποδημιαί, γαρφόμεναι, οὐχὶ μὲν ὑπὸ Κερκυραίου, ἀλλ' ἐν τῇ τερπνῇ καὶ πάντοτε φιλοζῆνῳ νήσῳ τῶν Φαιάκων, ἀποτρέψωσιν Ἑλληνὰ τινε, εἴτε Κερκυραῖον, εἴτε Ζακύνθιον, εἴτε Πελοποννήσιον, εἴτε Ἀθηναῖον, τῆς ὀδυσεΐας πλάνης μου.

⁵ Ποσάκις, ἐπὶ τῆς ξένης γῆς, δὲν κῆχθη κ' ἐγὼ «Ἐύτυχ' ἠθνητέ! θὰ σὲ μεταφέρομεν εἰς τὴν Ἐσπε-

πόλεως και ἐφ' ὄλων τῶν σημείων τῆς Ἀττικῆς ἀποφύξις πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς θάλασσας, ἀλλ' οὐδὲν ὑψηλότερον, οὐδὲν θαυμασιώτερον τῆς περιγραφῆς μὲνης (α).

ΓΟΡΓΙΑΣ.

(Ἐπὶ τὸ τέλος.)

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλ. 486, 187, 188, καὶ 189.)

—οοο—

Τ.

Ταγκόν και ἀλλαγῶν τσαγκόν. Ranci.

Ταγεῖα. Ἐπίθ. Ἐν Πελοπον. Αὐρίον.

Τάπα. Σκέπασμα ἀγγείων και ἰδίως φιάλης ἢ λέξις Ἰσπανική. Και μεταφ. α Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐγγινε τάπα, ἔδῃ. εἶναι καταμεθυσμένος, οἰνοβηρής, ὡς ἂν ἐλέγομεν ὅτι εἶναι σκεπασμένος ἀπὸ κρασίου.

Τεντόνω. Τενῶν, tendre.

Τετραγεμισμένος. Τὸ λέγομεν πάντοτε μετὰ τοῦ γυμνός, οὕτω α γυμνός και τετραγεμισμένος, παρὰ τοῦ ἀρχαίου τετραγεμιζῶ, σημαίνοντος τὸ ἀνακαλύπτω, γυμνώνω. α Πάντα γυμνά και τετραγεμισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ἑβρ. δ'.

Τετραπερασμένος. ὁ και πολύεσρος, ὁ γινώσκων δηλαδὴ πόσα ὅσα δύναται τις νὰ μάθῃ περιεχόμενος τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου, ἢ, ὡς κοινῶς λέγομεν α τὰ τετραπέρατα τῆς οἰκουμένης.

Τηγάρι. Ἐν Ἀχαΐᾳ. Τὸ μέρος τοῦ ἀλωνίου ὅπου ἐξαπλοῦται ποσὸν τι σταφίδος ἢ ξηρανθῆ ἀπὸ τὸν ἄλιον.

Τυρροντής. Ἐν Κωνσταντ. Enfant espiegle.

Τραπουζάνι. Ἐν Κωνσταντ. Τὸ εἰς τὰς ἀρκιτῶν Τουρκετικῶν ἀντικλιντρῶν σοφάδιον, ἐγχειρόμενον στῆλωμα ἐν εἶδει στενῆς τραπέζης (ὅθεν και ἡ

(α) Γράψας τ' ἀνωτέρω, εὐτύχηκα ν' ἀναγνώσω εἰς τὴν Revue des deux Mondes (φυλλὸν τῆς 1 Αὐγούστου 1857) τὰ εἶπεν εἰς πραγματικῶν ἵκων περιγραφοῦ τοῦ K. Albert Gaudry α οὐδὲν χαριέστερον ἔλα και μεγαλύτερον τῶν τοποθεσιῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐδῶ μὲν κοιλιάς πεπλασημένη ἀνθρώπου χλόης, και κύκλω τυτύκων βράχων ἀποτελούσας γραμμικῶς τὴν ἀντίθεσιν. Ἐπεὶ δὲ, ὡς κατεγγράμηντο ἀρμονικῶς, ὅραται δὲ μέρη τῶν ἐσχατιῶν τοῦ ἔραζοντος, εἶναι νῆς διαφανεῖς τῆς ἀπυροσφιρας. Ἀλλὰ ὁθεν, τὰ κύματα τῆς κυμαρροῦς θαλάσσης, ὡς και ἡ ἐπ' αὐτῆς οὐρανός, φάνονται κοιμώμενα ἐν τοῖς βαθύτατον κόλπον. τοῦ ἡλίου ἀσφόντος ἢ ὀνόματος, ὅρα μὲν αἱ πρώται γραμμικὴ κατα τὸ πλείστον κυματαί, κρύπτουται εἰς τὸ σκοτεινός, ὅρα δὲ τὰ ἑστατοίχονται ὑπο μαρῶν χρωματιῶν, ὅρα καὶ φρονεῖ ὅτι παρίσταται εἰς δίκωμα παρικαλλέστερον και ὑψηλότερον ἢ κατ' ἀνθρώπινον ἔρανον. Une Mission geologique en Grèce, τὸ ὅποιον κρήνη ἔβου νὰ μεταφρασθῆ ἐν τῇ Πανδώρα.)

λέξις), ὅρα; ἐπιστηριζόμενον τὸ προσκεφάλαιον μὴ πίπτει.

Τριγλία. Ἐν Κωνσταντ. Τὰ μικρὰ βερβόρια, ὡς και οἱ ἀρχαῖοι.

Τρεχαντήρι. Εἶδος πλοίου κόκκινα ἔχοντος συνήθως τὰ ἱστία, παρὰ τοῦ τρέχω. Τὸ τρεχαντήρι μ' ἐνομιμίζει πάντοτε ἀστειόν τι συμβεβηκός. Ἐπὶ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυβερνήτου, ὑπὲρ τῆς ὧν δημόσιος, συνιταξείδευον μετ' αὐτοῦ ἐπισηπτομένου συνεχῶς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Προκειμένου δὲ ποτε νὰ ἐπανέλθω μετὰ συναδέλφων μου ἀπὸ Πόρου εἰς Αἴγινα, ἐπειδὴ ἦτο γαλήνιος ὁ καιρὸς ἐπροτιμήσαμεν ἀντὶ τοῦ μεγάλου πλοίου δι' οὗ μετακομιζόμεθα συνήθως, νὰ ναυλώσωμεν μικρὸν τρεχαντήριον. Καθ' ὁδόν, ἐνῶ ἤμετε ἐξηπλωμένοι καταρῶμενοι τὸν Αἴολον διότι δὲν ἦνοιγε τοὺς ἀγκυροῦς του, παρετηρήσαμεν χροῖον εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ πλοικαρίου ἀνοίξουτες δὲ αὐτὸ εἶδομεν ὅτι ἦτο τὸ δειδοκλήριον αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἐπεριγράφοντο, κατὰ τὴν τάξιν, τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πλοίου, και προσετίθετο ὅτι ἔφερε φορτίον γραμματικῶς. Τελικῶς ἡ φυλὴ τῶν λογίων! Ἐνῶ ἀπαλλάττει τοὺς ἄλλους ἀπὸ τοῦ φορτίου τῆς βερβόριότητος και τῆς ἀμαθίας, θεωρεῖται αὐτὴ φορτίον!

Τρικλιζώ. Chanceler. Τὸ ἀλλοχρῶν κονδυλῶ. Τὸ κλύζωμα εἶσήμερι παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις και τὸ κλονοῦμαι, Ἄρα τρις — κλύζω σημαίνει πολὺ κλονοῦμαι, ὡς ἔλεγον και ἐπὶ τῶν ἵππων τριποδίξιν, galopper.

Τραβῶ. Ἴσως παρὰ τοῦ ἀρχαίου στροβῶ τοῦ σημαίνοντος κινῶ.

Τρεγάματα. Μόνον πληθυντ. « Ἐχει τρεγάματα » δηλ. πολλὰς ὑποθέσεις, homme affairé.

Τράγωμα. Ἐν Κωνσταντ. Προῖξ. Ἡ λέξις αὕτη ἄλλο εἶσήμερι παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις.

Τριμάτι. Ἐν Ἀμοργῷ. Ὁ ἐκ σίτου ἄρτος. Ἀπαρραλλκτικῶς ἔλεγον και οἱ ἀρχαῖοι τρίμμα και ὑποκ. τριμμάτιον.

Τριμορφάκι. Οἶδ. Ἐν Ἀθῆναις. Προσκυνητῶριον ἢ εἰκονοστάσιον. Τριαὶ ἐκτίζοντο ἀλλοτε (τρίζονταί τινε και σήμερα) εἰς τὰς ὁδοὺς, και περιεῖχον μίαν εἰκόνα. Κατ' ἀρχὰς ὑποπτεύθη νὰ τὸ ὄνομα τοῦτο λείψανον εἶναι τῆς ἐπικλυμένης τριμορφῆς Ἑκάτης, δι' ἣν, ὡς γνωστόν, ἔθετον οἱ ἀρχαῖοι εἰς τὰς τριόδους βρώματα « Βρωμῶ τρίμορφος θήσεται » ἔπωπιδα. » λέγει ὁ Λυκούρ. Ἀλλ' ὁ διεσπυρῆς τοῦ Ἑλλ. Εκπαίδ. K. Γ. Παπαδόπουλος μοι ἀνεθύμισεν ὅτι τρίμορφον ὀνομάζουσι και σήμερα οἱ ἐκκλησιαστικοὶ τὴν εἰκόνα τὴν περιστάνουσαν ἐν μέσῳ μὲν τὸν Ἱ. Χριστόν, ἐκατέρωθεν δὲ τὴν Θεοτόκην και τὸν Ἅγιον Ἰωάννην, ὅτι αἱ τριαὶ ταῦτα εἰκόνας τίθενται συνήθως ὑπὸ ἀψίδας, και ὅτι κατ' ἐπέκτασιν τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδόθη και εἰς τὰ ἀνωτέρω εἰκονοστάσια.

Τσακιστάι. « Ἑλαῖαι τσακιστάι. » Οἱ ἀρχαῖοι ὀνομάζον αὐτάς, ὡς και ἡμεῖς, θαλασσάς. Ἴδε Πολυδ. ΣΓ'. 45.

Τσακίλω. Πρόσθε εἰς τὰ Ἄτακτα και τὴν ἐξῆς μεταφορῶν αἰσακίσιον τὸν νοῦν μου.»

Τσαλαχῶν. Froisser. « Ἐτσαλαχῶθηκα τὰ φορέματά μου, τὸ χροῖόν, κτλ. »

Τσαμί. Grappe.

Τσέργα. Ἐκ τοῦ Λατ. tergus, και τούτου ἐκ τοῦ Ἑλ. τέρπος, τοῦ σημαίνοντος δέρμα, ὅτι δέρματα ἐχρῶντο οἱ ἀρχαῖοι ἀντὶ ἐραπλωμάτων. Λέγομεν τοῦτο σήμερα καταφρονητικῶς ἐπὶ τῶν μόλις ἐχόντων ἐράπλωμα νὰ σκεπασθῶσιν. α Ὁ κατσιβελος μετὰ τὴν τσέργα του.»

Τσερτίκι. Εἶδος πλοίου.

Τσιπούρα. Εἶδος ἰχθύος.

Τσιτωμένος τσιτωμένος. Διπλῶ πάντοτε. A quatre épingles.

Τσίτσα. ἢ ἀλλαγῶν τσότρα.

Τσιμιάλω. Γίνωμα κίτισχος ὡς ὁ ἰχθύς τσίρος. Ἀμφιδάλλω ἄρα ἂν ἡ ἑτυμολογία τοῦ Κρητῆ (Ἄτ. Β'. σελ. 362) εἶναι ἀκριβής.

Τσίκα. Κατὰ παραφορῶν ἐκ τοῦ κνίσσα. Λέγομεν και « τὸ φαγητὸν ἐτσίκαισεν, » ἢ τσι, ἐκνίσσωσε.

Τσικνίλω. Μεταφ. ἐπὶ ἐτσίκαισεν ὁ φίλος, » ἢ γον ἐγγινε ἀφαντος ὡς ἡ κνίσσα. Ὁρκία μεταφορῶ.

Τσίπουρα. Στέμψα.

Τσιρίω. Φωνάζω ὡς πτηνόν. Ἡ λέξις σαρνακρικὴ.

Τσουγγραλίω και τσουγγράισμα. Égratigner, égratignure.

Τσότρα. Δοχεῖον κρασίου ἢ αὐτὴ και τσίτσα και πλόσκα. Ὁ βομβηλὸς τῶν ἀρχαίων.

Τσοῦζο. Σημαίνει ὅτι και τὸ σφίγγω α Ἐτσουζε και ἄ, » δηλ. ἐπιεν ἀρκετὸν ὀινον. Τσοῦζει λέγομεν και ἀπρωστικῶς τὸ il me fait mal, ὀρμύσσει. α Με τσοῦζει τὸ χέρι μου. » Ἡ λέξις σαρνακρικὴ.

Τσουρουφλιζῶ. Ἐπιπολαίως καιῶ. Τὸ μὲν φλιζῶ (καιῶ) ἀρχαῖον, τὸ δὲ τσουρου, ἀγνωστὸ, ἐκτός ἂν ἐλέγετο κατ' ἀρχὰς πυροφλύζω, και παρεφθέρη. α Ἐτσουρουφλυσαι τὸ χέρι μου, » και « τσουρουφλυσαι τὴν ὄριθα. »

Τυποδέγω. Ἐν Ζακύνθῳ. α Ἡ σύζυγός μου θὰ με τυποδέσῃ, » θὰ τακτοποιήσῃ τὰ οἰκιακά μου, θὰ δώσῃ εἰς αὐτὰ τύπον και δεσμόν. α Ἐλα νὰ με τυποδέσῃς. »

Τυροκομῶ. Ὁπως και οἱ ἀρχαῖοι.

Υ.

Οἱ Ἀθηναῖοι προσφέρουσι σήμεραν τὸ στοιχεῖον τοῦτο ἀπαρραλλκτικῶς ὡς οἱ Γάλλοι τὸ u. Τὸ Κυρία, ἐξ' εἰπεῖν, προσφέρουσι Κυρία, τὸ σκύβε σκαψε, και τὰ παρῶμοια. Εἶναι ἄρα γε λείψανον τῆς ἀρχαίας ἢ μίμησις τῆς ἀλβανικῆς προσφορᾶς;

Φ.

Φαγάς. Cure-môle.

Φαγκρίτσι. Ἄπρος. Il est transparent, ἀπὸ τὸ πέφραγκα, παρκα. τοῦ φαίνω.

Φαλάγγια. Ὁ; και οἱ ἀρχαῖοι τὰ ξύλα δι' ὧν ἐπέβλαστοίμενον καθέλοντο τὰ πλοῖα. (Ἴδε Ἀθῆν. Β. V. Sect. 38. και Πολυδ. Ζ'. 191). Πολλοὶ τῶν

καθ' ἡμᾶς γραφόντων ἀποροῦντες, ἀγνωσθὶ διὰ τί, ἐρμηνεύουσιν ἀτόπως τὸ lancer un navire. Οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον καθέλω και καθολκή.

Φασκαλιζῶ, τὸ ἀλλαχῶ μουντζώνω. Ἐκ τοῦ βρακκίνω, τὸ ὅποιον και φασκαίνω ἐλέγετο.

Φανέτα. Linotte.

Φέγγω. α Νὰ σὲ φέζω μιὰ, » ἢ α νὰ σὲ στράψω μιὰ, » ἢ α νὰ σὲ καταιβάσω μιὰ, » ἢ α νὰ σὲ φέρω μιὰ. » Και τὰ τέσσαρα κυτῶματα. Δηλαδὴ, νὰ σὲ δάσω ἐν βόπτισμα. Τὸ φέγγω και ἀστράπτω, διότι τοῦ βρακκίζοντος οἱ ὀφθαλμοὶ σπινθηροβολοῦσι. α Νὰ σὲ στράψω μιὰ ποῦ νὰ σὲ φανῆ ὁ οὐρανός σποντύλι. »

Φήνα. Ἐν Μάνῃ, εἶδος βρούχου. Φήνη παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις ἦτο πτηνόν.

Φιό. Ἐν Ἀκαρνανίᾳ και ἀλλαγῶ τῆς Ἑλλάδος. Ἄνεμος λάβρος και θερμός.

Φίστος. Ἐν Νάξῳ Ὁ σπῖνος, pinçon.

Φηλή. Ἴδε Κλωστὰρι και, Νύχι και κρέας. Τὸ φηλή θὰ εἶναι ἴσως ἡ θηλή.

Φιλιάτικα. Ἐπίθ. φιλικῶς, και Φιλιάτικος-η-ον.

Φλοκάτα. Ἀρκικῆς, χιτῶν κοσμοβωτός. Μήπως διότι ἐχει ἔσωθεν βοοῶν, φλογίδας, κορωνίδας;

Φλωρι. Ἐν Κωνσταντ. Ἡ χλωρίς τῶν ἀρχαίων, και ὁ ἐν Νάξῳ ἀσάρκωτος. Πρόσθε εἰς τὰ Ἄτ. Δ'. σελ. 682.

Φούσκος. Ῥάπισμα.

Φουσκί. Eufraïis, κοπρία.

Φραγή. Θηλ. ἐν Κωνσταντ. Ὁ ἐκ ξύλων μεσότοιγος. Παρὰ τοῦ φράσσω.

Φρέαρ. Ἐν Ἀθῆναις ὀνομάζεται σήμεραν πλατὺ γρέαρ, τὸ πηγάδιον τὸ κείμενον μεταξὺ Ἀθηνῶν και Πειραιῶς δεξιόθεν, καταβιαινόντων ἡμῶν εἰς Πειραιᾶ. Βρωμοφρεάκι δὲ ἄλλο πηγάδιον, εἰς ὃ κατασταλάζουσι ἀκαθαρσίαι.

Φρόστομα. Ἐν Ἀθ. και Αἰγίνη. Στόμιον φρέατος.

Φυλλάδα. Ἐν Νάξῳ. Ροδοδάφνη. α Εἶναι πικρὸν φυλλάδα. »

Φύρα, θηλ. και

Φυραίνω. α Τὸ ψωμί, τὸ κρέας, κλπ. ἐξηράνη και ἐφύρανεν, » ἢ τὸ ὀλιγώστευσεν, ἐγγινε ἐλαφρότερον. Πρόσθε εἰς τὰ Ἄτ. Β'. 379.

Φυτρόνω, βλαστάνω. Φύτραν ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι τὴν γέννησιν, τὴν βλάστησιν.

Φωγοῦ, και γυδαίστερον φωβοῦ. Πύραυλον. Παρὰ τοῦ ἀρχαίου φύγω και φύγω.

Χ.

Χαζός. Ἠλίθιος. Τοῦτο και τὸ χάλας ἔχουσι τὴν αὐτὴν ῥίζαν τὸ χάσκω.

Χαλεῶ. Τὸ σχαλεῶ τῶν ἀρχαίων, ἀκριβοῦς τοῦ σ.

Χάλι. Κατάστας. α Εἰς ποῖον χάλι κατήντας! »

Χάπτω. Τὸ κάπτω τῶν ἀρχαίων.

Χαρτακόρω, και

Χαρτακωμένος. Ὁ ἀβλιος, ὁ ὑποκόψας εἰς συμ-

φοράν. Λέγομεν α ἐχαντακώθηκε η δηλαδή, ἔπεσαν εἰς χάντακα δυστυχίας, καὶ μεταβ. α μ' ἔχαντάκωσας. η

Χαραγή. (Ἰδέ ἸΑτ. Β'. 382). Οἱ ποιμένες τῆς Μυκόνου, πρὸς διαστολὴν τῶν προβάτων κτλ. χασσουςι ιδιαίτερον σημεῖον εἰς τὸ δπισθεν τῶν ὠτίων αὐτῶν. Ἡ ἐργασία δὲ αὕτη ὀνομάζεται **χαραγή**. Καὶ ἐὰν ἄλλου ποιμένος κτηνος εἰσχωρήσῃ εἰς ζένην ποιμένην, τοῦτο ὀνομάζεται **ξανοχάραγον**, ὡς φέρων ζένην χαραγὴν. Ἐντεῦθεν τὸ ἐπίθετον ἀπεδόθη κατ' ἐπέκτασιν καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὰ φαγητά, κτλ. Ὄθεν λέγεται α νέος ξανοχάραγον φαγητόν η τὸ καλὴν γεῦσιν ἔχον, καὶ καθεξῆς. Ἐν Πελοπον. ἡ χαραγή τῶν ζῶων ὀνομάζεται **κουτσαύτιασμα** καὶ ῥῆμα **κουτσαυτιάζω**.

Χάχας. Ἰδέ **χαζός**.
Χαρῖται. Ἀπρόσ. καὶ εἰς μόνην ταύτην τὴν φράσιν εἰρωνικῶς ἐπὶ τὸ πολὺ. «Ὁ Θεὸς νὰ σὲ τὸν χαρίνη!»

Χαριτόνω. Δίδω χαριζόμενος. α Ὄχι πολὺ, ἀλλ' οὔτε κουκοῦτσι δὲν σὲ χαριτόνω. η Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τὸ χαριτόνω, ἀλλ' εἰς ἄλλην σημασίαν.

Χαροκόπος. Φιλήθορος. Ὑπάρχει καὶ παροιμία. α Τοῦ φιλαργύρου τὸ βιὸν εἰς χαροκόπου χεῖρα, η κατηγορούμεν ἐπὶ τῶν ἀσάτων κληρονόμων.

Χαιλοῦ. Θηλ. Ἐν Ἀθ. εἶδος ἰχθύος.
Χειμαδίω. Μέρος χαμηλὸν ὅπου φέρονται τὰ ποίμνια διὰ νὰ διαχειμάσωσι.

Χειμωνιάκω. Ὑδροπέπων, **pastèque**.
Χέρι, χέρι. Τάχιστα. Μετάφρ. τοῦ μάνι, μάνι. Ζίτει τὴν λέξ.

Χερμαχός. Ἐν Χίῳ, ὁ διὰ χερῶν ἐργαζόμενος.
Χερουσιόδια. Ἐν Κωνσταντ. α Δὲν ἔχει χερουσιόδια, η δὲν εἶναι ἐπιτήδειος. Χεῖρ-πιάνω.

Χιότη. Ἐν Νάξῳ, ἡ χαίτη, ἐν δὲ Ἀθήναις καὶ **Ζακύνθη** χύτη.

Χιονίστραις. Ἐν Ζακύνθῳ. **Engelures**, τὰ ἀλαγοῦ ξεπαγιασμένα.
Χλοή. Ἐν Ἀθήναις, ὄζυτ. Ἡ χλόη.

Χλοάζω. Ἐν Κέζ, ὡς οἱ ἀρχαῖοι. Καὶ στίχος
α Ὁ φιλέαρος κ' ἐν χλοάσῳ
τοῦ καλοκάρου μωρῆσι.»

Χροῦδι. **Duvet**. Ὁ χροῦς τῶν ἀρχαίων.
Χροδιόω. Ἀφαιρῶ τὸν χροῦν ἄλλου, καὶ
Χροδιζομαι. Ἀφαιρῶ τὸν ἴδιον χροῦν.

Χορδροκοπιά. **Impolitesse**. Λέγομεν δὲ καὶ οὗτω α τὶ ἄνθρωπος χορδροκοπιά! η

Χορδραειδής. **Impoli**, ἀνάγωγος, βάνουσος.
Χορηγι. Ἀσθεσιος. Ἐγχορήγους ὀνόμαζον οἱ Βυζαντινοὶ λίθους τινάς.

Χουριάζω. Ζ. Σκουζῶ, **huer**.
Χουρί. Παρὰ τοῦ χύνω, ἡ χύνω.
Χουρουλλῶ. Λέξις πεποιημένη. Θερμακίνω μὲ τὴν πνοὴν μου.

Χοχλακίσει. Ἀπρόσ. **Χοχλάζει.** α Τὸ νερὸν χοχλακίσει, η

Χρῖσσα. Ἡ θρῖσσα τῶν ἀρχαίων.
Χταμπιοῦμαι. Ἐν Μυκόνῳ. Ἐχταμβοῦμαι.

Φ.

Ψυχή. Λέγομεν α Πρότεχε νὰ μὴν ἐμβῇ ψυχὴ γεννητὴ, η σπαδρύνοντας διὰ τοῦ ἐπιθέτου τὴν ἀπαγόρευσιν.

Ψυχικόν. Ἐλεγεμιστὴν γινομένη πρὸς ὠφέλειαν τῆς ψυχῆς.

Ψυχικάρης. Ὁ ἐλετήμων. Λέγομεν καὶ **ψυχικαριάρη**, τὴν φιλέρωτα.

Ψυχοπιάνω. α Ἐφαγα ὀλίγον καὶ ἐψυχοπίασα, η ἦτοι καὶ ἀνέλαβον δύναμιν.

Ψυχογιός. Ψυχῆ-υῖος, μετὰ διγάμματος. Γιός τῆς ψυχῆς, παιδίον πτωχὸν τὸ ὅποιον χάριν εὐσπλαγγίας λαμβάνομεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μας (page). Ἡ λέξις ἐγενικεύθη ἀκολουθῶς, καὶ δι' αὐτῆς ἐννοοῦμεν τοὺς ὑπηρετάς.

ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ.

Ἱστορία διὰ τοὺς κυνηγούς.

Ἰπὸ

ΔΑΞΕΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ.

(Συνέχ. Ἰδέ φυλλάδ. 189.)

— 000 —

Ἡ κυνηγετικὴ συνέντευξις.

Ἐσάλπιζε δὲ ὁ Βερνάρδος μετὰ τωσαύτης χάριτος, καὶ τοσοῦτω γλυκεῖς ἤχος ἀνέπεμπεν, ὥστε δὲν ἀμρεθάλλομεν παντελῶς ὅτι τὸ κυνήγιον ἦτο βέβαιον. Καὶ τῷ ὄντι φθάσαντες εἰς τὴν Νέαν-οιλιάν, ἐμάθομεν ὅτι ὁ Βερνάρδος εἶχε διώξει πρὸς τὸ ὄρος Λαμπλέ, δηλ. μίαν λεύγαν μακρὰν ἐκείθεν, ἐξέκρετον κάπρον.

Τότε ὁ Κύριος Βιολαῖν διεκοίνωσε πρὸς τοὺς φύλακας τὸ περιεχόμενον ἐπιστολῆς ἢν πρὸ ὀλίγου εἶχε λάβει παρὰ τῆς κεντρικῆς διευθύνσεως τῶν δασῶν τοῦ Δουκὸς τῆς Ἀργηλίας. Ὅτι δηλ. ὅλας οἱ περίξ τοῦ δάσουσ ἰδιοκτῆται διεμαρτύροντο κατὰ τῶν παρὰ τῶν ἀγριοχοίρων προξενουμένων καταστροφῶν, καὶ ὅτι ὑπῆρχεν αὐστηρὰ διαταγὴ νὰ ἐξονωτώσων τὰ ζῶα ταῦτα.

Τοιαύτας διαταγάς λαμβάνουσι πάντοτε μετὰ μεγίστης εὐχαριστικῆς οἱ φύλακες· καὶ ἐπειδὴ οἱ ἀγριοχοῖροι εἶναι βασιλικὸν κυνήγιον, δὲν δύνανται νὰ πυροβολῶσι κατ' αὐτῶν, ἢ ἀν κατὰ τύχην πυροβολήσωσι τοὺς ἀπαιτοῦσι παρ' αὐτῶν ἀντι εὐτελεστάτης τιμῆς. Τότε δὲ ἐκάστη βολή τοῖς ἐπιπρέονετο μόνον ἐξέλεκοντα λεπτά, νομίζω· ἀλλ' ὅτε ἐπρόκειτο νὰ τοὺς κατατρύψωσι, τὸ ζῶον ἀνῆκε δικαιοματικῶς εἰς τὸν φονεῦντα αὐτὸ, καὶ οἱ ἀγριοχοῖροι ἐν τῇ ἄλμῃ, ὡς πᾶς τις εὐκόλως ἐννοεῖ, πολλὰ προσθέτουσιν εἰς τὰ χειμερινὰ ἐφοδία.

Συνεφανήθη λοιπὸν νὰ ἐξκολληθῆται τὸ κυνήγιον μέχρι τῆς παντελοῦς ἐξολοθρεύσεως τῶν ἐν τῷ δάσει τοῦ Βιλλέρ-Κοττερέτ εὕρισκομένων κάπρων. Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν ἤμην ὀλιγώτερον εὐχρηστημένος τῶν φυλάκων, διότι κατ' ἐμὲ ἐκ τοῦ λαμπρῶ τούτου κυνηγίου ἤθελε κολλήσει καὶ εἰς ἐμὲ.

Ὁ Μόνης.

Ἀνεχωρήσαμεν δὲ ἀροῦ ἐφάγκμεν ὀλίγον ἄρτον καὶ ἐπίομεν ποτήριον λευκοῦ οἴνου, οὐχὶ ἀνευ τῶν συνήθων ψευδολογιῶν, ἃς μοὶ συγχωρηθῆ ἡ λέξις, διότι εἶναι καθιερωμένη μετὰ τῶν κυνηγῶν· ἐκαστος ἐγένεσκε τῶς καλῶς τὸν γείτονά του, ὥστε ἐπροσπάθει νὰ τὸν ἀπατήσῃ διὰ τῶν ἀθῶων ἐκείνων ψευδῶν, ἅτινα αὐξάνουσι τὴν ἀξίαν τῶν φοιτητῶν τῆς παιδείας τοῦ ἁγίου Διονυσίου. Τούναντιον ὁμως συνεφάνισαν μετὰ μεγίστης ἀπλότητος, περὶ τῆς ἰκανότητος τῶν ἰσχυροτέρων.

Λοιπὸν, οἱ ἰσχυρότεροι ἦσαν ὁ Βερνάρδος, ὁ θεῖος τοῦ Βερνάρδου, ὁ Μόνης, παλαιὸς φύλαξ, ὅστις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, καὶ τοὶ βλαβεῖς κατὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, δὲν ἐμποδίζετο ὁμως ἀπὸ τοῦ νὰ σκοπεύῃ ἐπίσης καλῶς, καὶ τῖς Μίλδερ, ὅστις ἐθαυματοῦργει πρὸ πάντων εἰς τὸ σημαδεύειν.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι οἱ ἀδέξιοι ἐσκώπτοντο ἀσπλάγχως. Μεταξὺ δὲ τούτων ἦτο καὶ τῖς γεννητὸς ἀνὴρ ὀνόματι Νικέ, καὶ ἐπονομαζόμενος, ἀγνοῶ διατι, Βοβίνος, ἐπ' ἀγχινοῖα φημιζόμενος, πρᾶγμα ἀληθές· ἀλλὰ πρὸς τὴν φήμην ταύτην εἶχε καὶ τὴν τοῦ ἀδεξιωτάτου τῶν σκοπευτῶν τῆς ὁμάδος, καὶ τοῦτο ἀληθές.

Διηγούντο λοιπὸν τ' ἀνδραγαθήματα τοῦ Βερνάρδου, τοῦ Μόνης, τοῦ Μίλδερ, ἀλλ' ἐσκώπτον ἀνελεπήκτως τὸν Βοβίνον, ἀπαντῶντα δι' ἀστειοτάτων καὶ εὐφροσάτων ἐκφράσεων, ἐν αἷς ἡ ἐπαρχιακὴ προφορά του ἐπρόσθετε τὸ ἀνάλογον ἄλας.

Ἀροῦ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ μέρος ὅπου ὁ ἀγριοχοῖρος ἦτο κρυμμένος, ὁ Βερνάρδος μᾶς ἐνευσε νὰ σιωπήσωμεν, καὶ μετ' ὀλίγον οὐδὲ ψιθυρισμὸς ἠκούετο. Τότε ἐκοινοποίησε τὸ σχέδιόν του εἰς τὸν ἐπιτηρητὴν, δόντα ἡμῖν τὰς διαταγάς του χθαμκλῆ τῆς φωνῆ, καὶ ἐμέλλομεν ἤδη νὰ καταλάβωμεν τὰς θέσεις μας, περὶξ τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον ὁ Βερνάρδος, μετὰ τοῦ ἀλυσιδέτου κυνηγετικοῦ του κυνὸς, ἦτοιμάζετο νὰ περιτρέξῃ.

Ἐπειδὴ ὁ Κ. Βιολαῖν εἶχεν ἐγγυηθῆ εἰς τὴν μητέρα μου περὶ ἐμοῦ, μ' ἐτοποθέτησε μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Μόνης, συστήσας μοι νὰ προφυλάττωμαι καλῶς ὁπισθεν δρυός· καὶ ὅτι ἀν ἤθελον νὰ ρίψω κατὰ τοῦ ἀγριοχοίρου, οὗτος δὲ ἐπῆρχετο κατὰ τῆς βολῆς, νὰ προσκολληθῶ εἰς τινὰ δυνατὸν κλώνω καὶ νὰ ἀναβῶ ὅσον τὸ δυνατὸν ὑψηλότερα, μέχρις ὅτου περάσῃ τὸ ζῶον κάτωθιν μου. Πᾶς κυνηγὸς ἠξέυρει ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις τὸ τέχνασμα εἶναι γενικῶς παραδεδεγμένον.

Μετ' ὀλίγον πάντες ἦσαν εἰς τὰς θέσεις των· τὸ δὲ σημεῖον παρευθὺς ἐδόθη. Ἦδη ἡ φωνὴ τοῦ κυνὸς τοῦ Βερνάρδου ἀνεχνεύσαντος τὸ ζῶον ἀντήχησε μετὰ τωσαύτης χαρῆς καὶ τοσοῦτω συνεχῶς,

ὥστε κατάδηλον ἐγένετο ὅτι τὸ ζῶον ἦτο πλέον ὑγιές· ἀφῆνης τὰ δένδρα τὰ προορισθέντα διὰ τὴν ἐνέδραν ἐτριξάν· καὶ τὸ κατ' ἐμὲ εἶδόν τι διαβλήνον, ἀλλὰ μὲν ἔπροφυλάχθη καὶ τὸ τί αὐτὸ ἔγινεν ἀφαντον.

Ὁ Μόνης ἐπυροβόλησε κατὰ συμπερασμὸν, ἀλλ' ἔστεισε καὶ τὴν κεφαλὴν θέλων νὰ δεῖξῃ ὅτι δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἐθίξε καὶ τὸ ζῶον.

Ἐπειτα ὀλίγον μακρότερον ἀντήχησε δεύτερος κρότος, καὶ τελευταῖον τρίτος, τὸν ὅποιον ἠκολούθησε τὸ α ἐλελεῦ, η ἐξεληθὸν ἐκ τῶν πνευμόνων διὰ τῆς γνωστοτάτης φωνῆς τοῦ Βοβίνου.

Ἐκαστος ἐδραμε πρὸς τὴν πρόσκλησιν, ἀν καὶ ἐπίστευον καθ' ἑαυτούς, ὡς γνωρίζοντες τὴν φωνὴν τοῦ προσηλαῦντος, ὅτι ἦτο ἀστειοτῆς τοῦ εὐφροῦς Βοβίνου· ἀλλὰ πρὸς μεγίστην ἐκπληξίν ὄλων ἡμῶν, φθάσαντες εἰς τὴν μεγάλην ὁδὸν, παρετηρήσαμεν τὸν Βοβίνον καθήμενον ἡσυχῶς ἐπὶ τοῦ ἀγριοχοίρου μὲ τὴν πίπαν εἰς τὸ στήμα καὶ προσπαθοῦντα διὰ πυρεῖων ν' ἀνάψῃ πῦρ.

Τὸ ζῶον πληγωθὲν ἐσύρηθη ὡς λαγιδεὺς, καὶ δὲν ἐκίνηθη δι' ἄλου ἐκ τοῦ μέρους ὅπου ἔπεσεν.

Ἐκαστος φαντάζεται τὴν ἀρμονίαν τῶν συγχαρητηρίων εὐχῶν περὶ τὸν νικητὴν μετριοφρονοῦντα, καθήμενον εὐχαρίστως πάντοτε ἐπὶ τοῦ τροπαίου του καὶ ἀποκρινόμενον ἐν τῷ μέσῳ τῆς δίνης τοῦ καπνοῦ.

— Αἶ! ἰδοὺ πῶς παίζομεν μὲ τὰ ταλαιπῶρα ταῦτα ζῶα, ἡμεῖς οἱ ἐπαρχιωῖται.

Τῷ ὄντι, οὐδεὶς οὐδὲν εἶχε νὰ εἶπῃ, ἡ βολὴ ἦτον εὐστοχος, διότι ἡ σφαῖρα εἶχε κτυπήσει τὸ ζῶον ὀπισθεν τοῦ ὠτός· ὁ Μόνης, ὁ Βερνάρδος ἢ ὁ Μίλδερ δὲν ἠδύναντο κάλλιον νὰ ἐπιτύχωσιν.

Ὁ Βερνάρδος ἐλθὼν τελευταῖος, — Τί διάβολο μὲ κανοναρχοῦν, Βοβίνε! ἀνέκραξε μακρόθεν μὲν ἄκουσθήμενος· μὲ λέγουσ ὅτι ὁ κάπρος ἔπεσεν ἀπὸ τὴν βολὴν σου σὰν χαμμένος.

— Εἶτε αὐτὸς ἐκτυπήθη ἀπὸ τὴν βολὴν μου, εἶτε ἡ βολὴ μου ἐκτύπησεν αὐτόν, ἀπεκρίθη ὁ τροπαιοῦχος, τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι ὁ Βοβίνος μόνος θὲ τὴν καλοπερνᾷ τὸν χειμῶνα μὲ τὸ ψητόν του εἰς τὴν ἐσχάραν, καὶ δὲν θὰ λάβουν μέρος εἰς αὐτὸ, εἰμὴ ὅσοι θὰ τῷ ἀποδώσουσ τὰ ἴσα.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν Κ. Ἐπιτηρητὴν, ἐπρόσθεσεν ἀφαιρέτας τὸ κάλυμμά του, θέλει ἀπείρωσ εὐχαριστήσαι καὶ τιμῆσαι τὸν ταπεινότητόν του ὅταν εὐαρεστηθῆ νὰ γευθῆ ἐκ τῶν φαγητῶν τῆς Κυρᾶ Βοβίνης. Οὕτως ἐκάλει τὴν συζυγὸν του ὁ Νικέ, ἐπειδὴ κατ' αὐτὸν Βοβίνη ἦτο φυσικῶς τὸ θηλυκὸν τοῦ Βοβίνος.

— Εὐχαριστῶ, Νικέ, εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ὁ Ἐπιτηρητῆς· δὲν δύναμμι ν' ἀποποιήθῳ.

— Διάβολε! Βοβίνη, εἶπεν ὁ Βερνάρδος, ἐπειδὴ πάντοτε δὲν κτυπᾷς οὕτω πρέπει μὲ τὴν ἀδειαν τοῦ κυρίου Βιολαῖν νὰ σὲ στολίσω.

— Στολίσόν με, φίλε μου, στολίσόν με· καὶ ἄλλοι ὀλιγώτερον ἄξιοι ἐμοῦ ἐστολίσθησαν.

Καὶ ὁ Βοβίνος ἐξῆκολούθη νὰ καπνίζῃ μὲ κομι-

κάτωτον φλέγμα, ἐνῶ ὁ Βερνάρδος, ἐλεύσας τὸ ἐγχειρίδιόν του, ἐπλησίασε τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ἀγριοχοίρου, ἔλαβε τὴν οὐρὰν του καὶ διὰ μιᾶς τὴν διεχώρισε τοῦ σώματος.

Ὁ ἀγριοχοῖρος ἐξέβαλεν ὑπόκωρον γογγυσμόν. — Ἢ τὸ κακόμοιρον! εἶπεν ὁ Βοβίνος, ἐνῶ ὁ Βερνάρδος προσήρτα τὴν οὐρὰν τοῦ ζώου εἰς τὸ σῆθος τοῦ νικητοῦ, φαίνεται, ὅτι ἡ ζωὴ μας ἐκρέματο εἰς βυμβάκωραν κλωστήν.

Ὁ χοῖρος ἐξέβαλε καὶ ἕτερον γρυλλισμόν καὶ ἐτάραξε τὸν ἕνα ὀπίσθιον πόδα.

— Καλὸ, καλὸ! αἰεκραζεν ὁ Βοβίνος, δοκιμάζομεν νὰ σὲ ἀναστήσωμεν, τοῦτο θὰ ἦναι νόστιμον. Μόλις ἐτελείωσε τοὺς λόγους τούτους ὁ Βοβίνος, καὶ εὐθὺς ἐκυλίσθη δέκα βήματα μακρὰν τοῦ ζώου πρηνῆς, θραυσθείσης τῆς πίπας μεταξὺ τῶν ὀδόντων του.

Ὁ χοῖρος ἀπλῶς σκοτισθεὶς ἀνένηψε, συναλθὼν δὲ ἐκ τῆς τομῆς τοῦ Βερνάρδου, καὶ λυτρωθεὶς ἐκ τοῦ βάρους, ἤγερθη, ἀλλ' ἐκλονίζετο ἐπι ἐπὶ τῶν τεσσάρων ποδιῶν του.

— Ἄ! διάβολο! εἶπεν ὁ Κ. Βιολαίν, ἀφήτατέ τον ὄλιγον, θὰ ἦτο περίεργος ἡ νεκρανάστασις.

— Κτυπάτε τον! ἀνεκραζεν ὁ Βερνάρδος ζητῶν τὸ πυροβόλον του τὸ ὁποῖον εἶχε θέσει εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς τάφρου, διὰ νὰ εὐκολυνθῇ περισσότερον εἰς τὴν τοσοῦτον ἐπιτυχῆ ἐκτομῆν του· κτυπᾷτέ τον, διότι τὰ ἄθλια ταῦτα ζῶα εἶναι ἐπτάψυχαι γάται· κτυπάτε, καὶ ἀντὶ μιᾶς δύο τουφεκιάζ; ἄλλως μᾶς ἐδραπέτευσεν.

Ἄλλ' ἦτο πολὺ ἀργά· οἱ κύνας βλέποντες τὸν χοῖρον ἐγειρόμενον, ὤρμησαν κατ' αὐτοῦ· οἱ μὲν τὸν ἐκράτουν ἐκ τῶν ὠτίων, οἱ δὲ ἐκ τῶν μηρῶν, καὶ ὄλοι τόσον καλῶς τὸν ἐπεριποιοῦντο, ὥστε δὲν ἐμεινε κανὴν μέρος κενόν, διὰ νὰ πυροβολῆσωσιν.

Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ, ὁ χοῖρος εἶχε καταλάβει ἀναπαισθήτως τὴν τάφρον, ὕψων μὲθ' ἑαυτοῦ καὶ τοὺς κύνας, ἐπειτα εἰσελθὼν ἐν αὐτῇ ἐγεινεν ἄφρατος, καταδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ Βοβίνου, ὅστις ἐγερθεὶς καὶ φρυάττων διὰ τὴν γενομένην προσβολὴν, ἤθελε παντὶ σθένει νὰ ἰκανοποιηθῇ.

— Κράτησέ τον, κράτησέ τον, ἀνεκραζεν ὁ Βερνάρδος, κράτησέ τον ἀπὸ τὴν οὐρὰν, Βοβίνε! κράτησέ τον, κράτησέ τον!

Ὅλοι διεφάργγαζαν γελῶντες, δύο βολαὶ ἤκούσθησαν. Καὶ μετ' ὀλίγον ἤλθεν ὁ Βοβίνος συνεσπασμένος ἔχων τὰς ὄφρας διότι δὲν εἶχον ἐπιτύχει αἱ βολαὶ του, καὶ ὁ ἀγριοχοῖρος ἐτρέπη εἰς φυγὴν, καταδιωκόμενος ὑπ' ὄλων τῶν κυνῶν, τῶν ὁποίων ἡ φωνὴ ἤκουετο ἀπομακρυνομένη ταχέως.

Τὸν κατεδιώξαμεν ὄλην τὴν ἡμέραν, περιφερόμενοι μέχρι τῆς πέμπτης μετὰ μεσημβρίας· ἔκοτε δὲ οὐδέποτε παρ' οὐδενὸς ἐγένετο λόγος περὶ αὐτοῦ, ἂν καὶ ὁ Βερνάρδος εἶχε γνωστοποιήσει, οὐχὶ μόνον τοὺς φύλακας τοῦ δάσου· Βιλλέρ-Κοττερρέτ, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν πλησιοχώρων δασυῶν, ὡστα, ἂν τις ἐξ αὐτῶν ἐρόνευε κατὰ τὴν κολοβὴν ἀγριοχοῖρον καὶ δι' ἄσχυρίζετο νὰ τὸν ἔχη πληρῶς,

ἤθελεν ἀνεῦραι τὴν οὐρὰν του εἰς τὸ στήθος τοῦ Βοβίνου.

Ἐντούτοις ἂν καὶ ἡ θήρα ἦτον ἀνεπιτήρητος διασκεδαστικώτερα οὕτω πως, ἢ ἂν ἐπετύγχανεν ἐντελῶς, δὲν ἐπληρώθη ὅμως ὁ σκοπὸς τὸν ὁποῖον προσέθετο ὁ ἐπιτηρητής, ἐπειδὴ εἶχε λάβει διαταγὴν νὰ καταστρέψῃ τοὺς ἀγριοχοίρους καὶ οὐχὶ νὰ τοὺς κολοβώσῃ.

Ὅθεν ἀπομακρυνόμενος τῶν φυλάκων ὁ ἐπιτηρητής, προσδιώρισε κινήσιον τὴν προσεχὴ πέμπτην, διατάττων ν' ἀποπλανήσωσιν ὄσους ἠδύναντο ἀγριοχοίρους.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ πέμπτη εἶναι ἡμέρα ἀναπαύσεως, ἐπέτυχον παρὰ τοῦ Κ. Βιολαίν νὰ παρευρεθῶ οὐχὶ μόνον εἰς τὸ προσδιορισθὲν κινήσιον, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα τὰ κατὰ πέμπτην καὶ κυριακὴν γενησόμενα.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ συνέντευξις προσδιωρίσθη εἰς τὸν ἅγιον Οὐβέρτον, ὅπου συνήλθομεν πάντες ἀκριβῶς, ὡς στρατιῶται, τὴν ὀρισθεῖσαν ὥραν.

Ἰπῆρχον τρεῖς ἀγριοχοῖροι ἀποπλανημένοι, δύο ἄβρανες καὶ εἰς θήλην.

Σημειώτεον, ὅτι οὐδεὶς φύλαξ παρέλιπε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Βοβίνον περὶ τοῦ ἀγριοχοίρου του· ἀλλ' ἐκτὸς τῆς οὐρᾶς, τὴν ὁποίαν ἐφρόντισε νὰ προσκολληθῇ καλῶς εἰς τὸ στήθος του, οὐδεμίαν ἄλλην εἰδῆσιν εἶχε λάβει περὶ αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐπρόκειτο, ὡς εἶπομεν, νὰ προσβῆλωμεν τρεῖς ἀγριοχοίρους· ἕνα μὲν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Βερδελίνου, ἄλλον δὲ εἰς τὴν τοῦ Βερνάρδου, καὶ τρίτον εἰς τὴν τοῦ Μόνη.

Ἦρχίσμεν δὲ ἐκ τοῦ πλησιεστέρου, τοῦ ἀποπλανηθέντος ὑπὸ τοῦ Βερδελίνου.

Πρὶν δὲ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου, ἐρρονεῦθη ὑπὸ τοῦ Μίλδετ, οὗ τινος ἡ βολὴ τοῦ διεπέρασε τὴν καρδίαν.

Μετέβησαν τότε εἰς τὸν δεύτερον, ἀνήκοντα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Βερνάρδου, καὶ μόλις ἀπέχοντα μίαν λεύγην ἀπὸ τοῦ μέρους ὅπου ἐρρονεῦθη ὁ πρῶτος.

Ὁ Βερνάρδος κατὰ τὴν συνθήειάν του μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὴν Νέαν-οἰκίαν ὅπου ἐφάργημεν καὶ ἐπίομεν ὄλιγον, καὶ ἐπειτα ἀνεχωρήσαμεν.

Ὁ κύκλος ἐτήχηματίσθη· ὁ Κ. Βιολαίν, κατὰ τὴν πρὸς τὴν μητέρα μου ὑπόσχεσίν του, μετ' ἐτοποθέτησε μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἰδιαιτέρου του φύλακος, τοῦ καλούμενου Φραγκίσκου, μεθ' ὃν εἶπετο ὁ Μόνη, μετὰ δὲ τοῦ Μόνη ἀγνοῶ τις.

Ἦδῃ ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἀγριοχοίρου.

Τοῦ Βερνάρδου εἰσελθόντος εἰς τὸ δάσος μετὰ τοῦ κυρίου του, μετ' ὀλίγον ὁ ἀγριοχοῖρος ἐξετρυπώθη. Τὸν ἤκουσαμεν ἐρχόμενον, καὶ κροτοῦντα τὰς σιαγόνας.

Ὁ κύριος Βιολαίν πρὸς ὃν διήλθε πρῶτον, τῷ ἐπαμψε δύο βολὰς, αἵτινες ὅμως οὐδὲν ὡς ἡγίασαν· ἐπυροβόλησα καὶ ἐγὼ, ἐπειδὴ ὅμως τὸ πρῶτον ἦδη ἔβριπτον κατὰ ἀγριοχοίρου ἀπέτυχον ἐπίσης· ἐπὶ τέλος ὁ Φραγκίσκος πυροβολήσας καὶ αὐτῶς

τοὺς τὸν ἐπληγῶσε κυρίως· εὐθὺς ὁ ἀγριοχοῖρος ἐτρέφη, καὶ ὡς ἀστραπὴ ἐφώρησε κατὰ τοῦ πυροβολήσαντος. Τοῦ Φραγκίσκου ἡ δευτέρα βολὴ ἐβρίβη ἐκ τοῦ συστάδην· ἀλλ' ἐν τῷ ἅμα καὶ Φραγκίσκος καὶ ἀγριοχοῖρος μίγμυξ ἀμορφῶν ἐγένοντο, καὶ κρυψή ἀπελπιστὶς ἤκούσθη· ὁ Φραγκίσκος εἶχεν ἀνατραπῆ ὑπὸ τοῦ, ἡ δὲ σὺς φρυάττουσα κατ' αὐτοῦ, τὸν διεσκέδαζε καλῶς διὰ τοῦ ῥύγχους τῆς.

Ὅλοι ἐδράμομεν πρὸς βοήθειάν του· ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, προστακτικῆς τινος φωνῆς ἀκουσθείσης, ἡ Μὴ κινεῖσθαι! ἑκαστος ἐμεινεν ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν του. Εἶδομεν τότε τὸν Μόνην καταδιώζοντα τὴν κύναν τοῦ πυροβόλου του πρὸς τὸ φερόν ἐκεῖνο σύμπλεγμα· ὡς ἀγκυρα ἐστάθη ὁ σκοπευτής, ἐπειτα ὁ κρότος ἤκούσθη, καὶ τὸ ζῶον κτυπῆν εἰς τὸ ἀπροφύλακτον μέρος τοῦ ὄμου, ἐκυλίσθη τέσσαρας πόδας μακρὰν τοῦ καταβεβλημένου ὑπ' αὐτοῦ.

— Εὐχαριστῶ, γέρων, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος ἐγειρόμενος· καὶ ἂν ποτε λάθῃς τὴν ἀνάγκην ἐμοῦ, ἐννοεῖς ὅτι θὰ ἡμῖ ἐτοιμος εἰς πῦρ καὶ εἰς θάνατον.

— Δὲν ἀξίζει τὸν κόπον, ἀπεκρίθη ὁ Μόνη. Ὁ λοὶ ἐτρέξαμεν πρὸς τὸν Φραγκίσκον, καὶ εἶδομεν ὅτι εἶχε πληγῆν εἰς τὸν βραχίονα· ἰδοὺ τὸ ὄλον· ἀλλὰ τὸ κακὸν ἦτο μηδὲν παραβαλλόμενον πρὸς τὸ ἐμελλε νὰ συμβῆ· ὅθεν βιβακωθέντες ὅτι τὸ τραῦμα δὲν ἦτο τόσῳ σπουδαῖον, ἐπευφημήσαμεν πάντες· ἀθροοὶ τὸν Μόνη· οὗτος δὲ, ἐπειδὴ δὲν συνέβη εἰς αὐτὸν τοιοῦτόν τι κατὰ πρῶτον, ἐδέχθη τὰς προσήσεις ἡμῶν ὡς ἄνθρωπος μὴ ἐννοῶν πῶς ἐθεώρου ἀξιοθώμαστον πρᾶγμα τόσον ἀπλοῦν, καὶ, κατ' αὐτὸν, τοσοῦτον εὐκατέρωθον.

Ἄς ἀφήσωμεν ἤδη τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἄς ἐμιλήσωμεν καὶ περὶ τοῦ ζώου. Δύο σπείραι τοῦ Φραγκίσκου εἶχον πέσει ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ μία εἶχε θλίψῃ τὸν μῆρον μόλις διαπεράσασα τὸ δέριμα, ἡ δὲ ἄλλη ἐπιτυχούσα τὴν κεφαλὴν του, ἠνοιξεν αὐλακα ἐρυθροῦν· ὡς πρὸς τὴν τοῦ Μόνη, εἶχεν εἰσελθεῖ, ὡς εἶπομεν, εἰς τὸ γυνὸν τοῦ ὄμου μέρος, καὶ τὸν ἀφῆκε νεκρόν.

Δικμοιράσαντες εἰς τοὺς κύνας τὴν ἀνάλογον ἐκ τῆς θήρας μερίδα, ἐπανελθόμενοι τὸ κινήσιον, ὡς ἂν οὐδὲν συνέβη, ἡ ὡς ἂν προσβλέπαμεν, ὅτι ἐμελλε νὰ συμβῆ πρὸ τοῦ τέλους τῆς ἡμέρας συμβάν πολὺ τρομερώτερον παρὰ τὸ διηγηθέν.

Ἡ τρίτη ἐρροδὸς ἐμελλε νὰ λάθῃ χάσαν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Μόνη. Αἱ αὐταὶ προσφιλᾶσαι ἐγένοντο καὶ εἰς τούτην, ὁποῖα καὶ εἰς τὰς προηγούμενας, ὁ δὲ κύκλος ἐτήχηματίσθη. Ἦδῃ ἐτοποθετήθη μετὰ τοῦ Κυρίου Βιολαίν καὶ τοῦ Βερδελίνου· ἐπειτα ὁ Μόνη εἰσελθεῖ καὶ αὐτός εἰς τὸν κύκλον διὰ νὰ τὸν ἐξετάσῃ. Μετὰ δὲ πάντα λεπτὰ ἢ φωνὴ τοῦ κύνος μᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ ἀγριοχοῖρος ἐξετρυπώθη.

Ἀίφνης ἤκούσθη κρότος κροταίνης καὶ ἐνταυτῷ εἶδον ὅτι ἀμυγλίθος τεσσαράκοντα περίπου βήματα μακρὰν μου καταβράχυσθη καὶ ἀμέσως ἤκουσα πρὸς μὲν

τὰ δεξιὰ μου φωνὴν γοερῶν ἐστράφην, καὶ παρετήρησα τὸν Βερδελίνον, ὅτι διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς προσκολλᾶτο κλονούμενος εἰς κλώνια δένδρου, διὰ δὲ τῆς ἄλλης ἐκράτει τὴν πλευρὰν του.

Καταβληθεὶς δὲ ἐκυρτώθη, καὶ πεισὼν χαμικὴ ἐξέβαλε βιθὴν γογγυσμόν.

— Βοήθειαν! ἀνεκραζῶ, βοήθειαν! ὁ Βερδελίνος ἐπληγώθη.

Καὶ ἔτραξα πρὸς αὐτόν, παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Κ. Βιολαίν, ἐν ᾧ οἱ κυνήγοι πανταχόθεν μᾶς ἐπλησίαζον.

Καὶ τὸν ἀνηγγείλαμεν μὲν ἀλλ' ἦτον ἀναίσθητος· ἐκ τῆς πληγῆς του, οὐσης ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἰσχίου, ἔβριε τὸ αἷμα κρονηδόν· ἡ δὲ σπείρα εἶχε μείνει ἐντὸς τοῦ σώματος.

Ἰστάμενοι περὶ τοῦ ψυχορραγούντος, ἀνεκρίναμεν διὰ τοῦ βλέμματός τις ἐξ ἡμῶν εἶχε καταφέρει τὸ θανατηφόρον ἐκεῖνο κτύπημα. Τότε εἶδομεν τὸν Βερνάρδον ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ δάσου ἀσκεπῆ, ὡχρὸν ὡς φάσμα, κροτοῦντα δὲ τὴν καρδίαν καπνίζουσιν καὶ κρᾶζοντα. — Ἐπληγώθη, ἐπληγώθη! τίς εἶπεν ὅτι ἐπληγώθη; ὁ θεῖός μου ἐπληγώθη;

Οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ τῷ ἐδείξαμεν τὸν ἐπιθάνατον ἐμέσαντα αἷμα ἄφρονον.

Ὁ Βερνάρδος ἐπροχώρησε βλοσυρὸν ἔχων τὸ βλέμμα, τὸ μέτωπον κίθιδρον, καὶ τὰς τρίχας ἀνωρθωμένας· πλησιάσας δὲ τὸν πληγωμένον, ἐξέβαλεν εἰδός τι βρυχηθμοῦ, ἔθραυσε τὸ κοντάκι· τῆς καρδινας του ἐπὶ τινος δένδρου, καὶ ἔβριε τὴν κύναν πενήκοντα βήματα μακρὰν· ἐπειτα γονυπετήσας παρεκάλει τὸν θνήσκοντα νὰ τὸν συγχωρήσῃ· ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ του εἶχον ἤδη κλεισθῆ διὰ παντός.

Κατεσκευάσαμεν ἀμέσως φορεῖον, καὶ θέσαντες ἐπ' αὐτοῦ τὸν πληγωμένον μετεφέροντες αὐτόν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μόνη, μόνον τετρακίσια ἢ πεντακίσια βήματα ἀπέχουσαν ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ συμβάντος.

Ὁ Βερνάρδος ἐβάδιζε παρὰ τῷ φορείῳ, σιωπῶν μὲν καὶ ἄθραυς ἀλλὰ κρατῶν τὴν χεῖρα τοῦ θείου του. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, εἰς τῶν φυλάκων ἀνάβας τὸν ἵππον τοῦ ἐπιτηρητοῦ, ἔδραμεν ἀπὸ ρυτίδος εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ φέρῃ ἰατρόν.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐλθὼν οὗτος ἀνήρρασε πᾶσαν ἀμφοβολίαν, εἰπὼν ὅτι τὸ τραῦμα ἦτο θανατηφόρον. Ἐδέξασε ν' ἀναγγελθῇ τούτο εἰς τὴν σύζυγον τοῦ πληγωμένου. Τοῦ ἐπιτηρητοῦ ἐπιφορτισθέντος τὴν θλιβεράν ταύτην ἀγγελίαν καὶ ἐτοιμασθέντος νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας, ὁ Βερνάρδος ἤγερθη καὶ πλησιάσας αὐτὸν εἶπεν·

— Κύριε Βιολαίν, ἐπὶ τῷ ὄρω ὅτι ἐνόσῃ ζῆ ὁ Βερνάρδος, οὐδενὸς πρᾶγματός θέλει στερηθῆ ἢ γυνὴ αὐτοῦ. Ταλαίπωρε γυναι! καὶ ὅτι, ἂν ἤθελε νὰ διατρέψῃ παρ' ἐμοὶ θέλω τὴν θεωρεῖ ὡς μητέρα μου.

— Ναι, ναι, Βερνάρδε, ἀπεκρίθη ὁ Βιολαίν, καὶ ναι ἠξίωρω ὅτι εἶσαι χρηστὸς νέος· ἠσύχασε, δὲν ἐπραξες τούτο ἐν γνώσει.

— Ἦ! Ἦ! κύριε ἐπιτηρητᾶ, παρεγγόρησόν με· αἱ μοὶ ἐρχεται νὰ κλαύσω.

— Κλαῦσον, κλαῦσον, ταλαίπωρε νέα, εἶπεν ὁ Βιολαῖν, τοῦτο θὰ σὲ ἀνακουφίσῃ.

— Ὡ Θεέ μου! Θεέ μου! ἀνέκραζεν ὁ δυστυχὴς ὀλολύζων.

Οὐδὲν οὐδέποτε μὲ συνεκίνησεν εἰς τὸν κόσμον τοσοῦτον ὅσον μεγάλη ἰσχύς καταβληθεῖσα ὑπὸ μεγάλης λύπης ἢ θέναι τοῦ ἀγωνιζομένου τούτου ἀνθρώπου πρὸς τὸν θάνατον, μ' ἐλύπησεν ὀλιγώτερον παρὰ τὸν δακρυφόροντα ἐκεῖνον.

Ἐγκατελείπμεν ἀλληλοδιαδόχως τὸν νεκρικὸν ἐκείνου θάλαμον, ὅπου ἔμανε μόνον ὁ ἱατρός, ὁ Μόνης καὶ ὁ Βερνάρδος.

Τὴν νύκτα ὁ Βερδελίνος ἐξέπνευσε· τὴν δὲ ἀκόλουθον Κυριακὴν ὑπῆρχε θήρα.

Ἡ συνέντευξις διωρίσθη εἰς τὴν Ἐρείκην τοῦ Λύκου. Ὁ ἐπιτηρητὴς εἶχε προσκαλέσει ὅλους τοὺς φύλακας ἐξαιρουμένου τοῦ Βερνάρδου· ἀλλὰ, προσκεκλημένος ἦ οὐ, ὁ Βερνάρδος δὲν παρέλιπε τὸ καθκόν του, καὶ ἦλθε συγχρόνως μετὰ τῶν ἄλλων δὲν εἶχεν ὅμως οὔτε καρδίαν οὔτε τουφεκί.

— Διατί ἦλθες, Βερνάρδε; ἠρώτησεν ὁ Βιολαῖν.

— Διότι εἰμαι ἀρχηγὸς τοῦ σώματος τῶν κυνηγῶν, ἐπιτηρητὰ μου.

— Ἀλλὰ τὴν ὥραν καθ' ἣν δὲν σὲ εἶχα προσκαλέσει.

— Ναί, ναί, ἐνοῶ, καὶ σὰς εὐχαριστῶ, ἀλλ' ἡ ὑπερσία πρὸ πάντων. Ὁ Θεὸς γινώσκει ὅτι ἤθελα δώσει τὴν ζωὴν μου, διὰ νὰ μὴ συμβῆ ὅ, τι συνέβη· ἀλλὰ καὶ ἐὰν μείνω εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ θρηνησῶ, ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος ἀνθρώπος, ὑπάρχει πλέον εἰς τὰς αἰωνίους μονάς. Ὡ! ἤξεύρετε τί καταθλίβει τὴν ψυχὴν μου; ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος ἀπέθανε μὴ συγχωρήσας με.

— Πῶς ἤθελες νὰ σὲ συγχωρήτῃ! ἠγνῶει ὅτι ἀπὸ σοῦ προῆλθεν ὁ ὀλέθριος ἐκεῖνος πυροβολισμὸς.

— Οὐχί, οὐχί, δὲν ἐγίνωσκε μὲν τοῦτο κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του, ὁ ταλαίπωρος, ἀλλὰ τὸ γινώσκει ἐκεῖ ἐπάνω. . . Οἱ νεκροὶ γινώσκουν τὰ πάντα, καθὼς λέγεται.

— Ἐλα, ἔλα, Βερνάρδε, θάρρος.

— Θάρρος ἔχω, κύριε Βιολαῖν, ναὶ ἔχω, ἀλλὰ ἤθελον νὰ μὲ συγχωρήσῃ.

Ἐπειτα κλίνας πρὸς τὸ οὖς τοῦ ἐπιτηρητοῦ·

— Θὰ μοὶ συμβῆ δυστύχημα! θὰ ἰδῆτε, τῷ εἶπε, καὶ τοῦτο διότι δὲν μ' ἐσυγχώρησεν.

— Εἶσαι ἀνόητος. Βερνάρδε.

— Δυνατὸν καὶ τοῦτο, ἀλλ' ἡ ἰδέα μου. . .

— Καλὰ αἰώπησον, ἢ ἄς ὁμιλῶμεν περὶ ἄλλων πραγμάτων. Διατί δὲν ἔφερες οὔτε τουφεκί οὔτε καρδίαν;

— Διότι ἐπὶ ζωῆς μου, ἐνοεῖται, ἐπὶ ζωῆς μου, ἐπιτηρητὰ μου, δὲν θέλω ἐγγίσει οὔτε καρδίαν οὔτε τουφεκί.

— Καὶ πῶς θὰ φονεύῃς τοὺς ἀγριοχοίρους;

— Πῶς θὰ τοὺς φονεύω; εἶπεν ὁ Βερνάρδος· πῶς; ἰδοῦ, θὰ τοὺς φονεύω διὰ τούτου, καὶ ἐρείλωσε μάχαιραν.

Ὁ κύριος Βιολαῖν ὕψωσε τοὺς ὤμους του.

— Ὅσον θέλετε ὑψώνετε τοὺς ὤμους, Κ. Βιολαῖν, οὕτω θέλει γίνεαι ἄλλως οἱ κακούργοι οὔτοι χοῖροι ἐγένοντο αἰτία ἵνα φονεύσω τὸν θεῖόν μου φονεύων δὲ αὐτούς διὰ τοῦ τουφεκίου μου, οὐδεμίαν εὐχαρίστησιν ἠσθάνομαι, ἐνῶ διὰ τοῦ ἐγγχειριδίου ἔχει ἄλλως τὸ πρᾶγμα· ἐπομένως πῶς σφάζουν τοὺς χοίρους; δι' ἐγγχειριδίου· λοιπὸν ὁ ἀγριοχοῖρος δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ χοῖρος.

— Τέλος, ἐπειδὴ δὲν θέλεις ν' ἀκούσῃς, κάμε ὡς βούλεσαι.

— Ναί, ἀφήσατέ με, καὶ θὰ ἰδῆτε.

— Εἰς τὸ κυνήγιον, εἰς τὸ κυνήγιον, κύριε! ἀνέκραζεν ὁ ἐπιτηρητὴς.

Ἡ προσβολὴ ἐγένετο κατὰ τὸ σύνθημα, ἀλλ' ἦδη ἂν καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρες σφαῖραι ἤγγισαν τὸν ἀγριοχοῖρον, οὗτος ὅμως ἀπεμακρύνθη πολὺ, καὶ μόλις μετὰ τεσσάρων ἢ πέντε ὥρων καταδιώξιν παρεδόθη εἰς τοὺς κύνας.

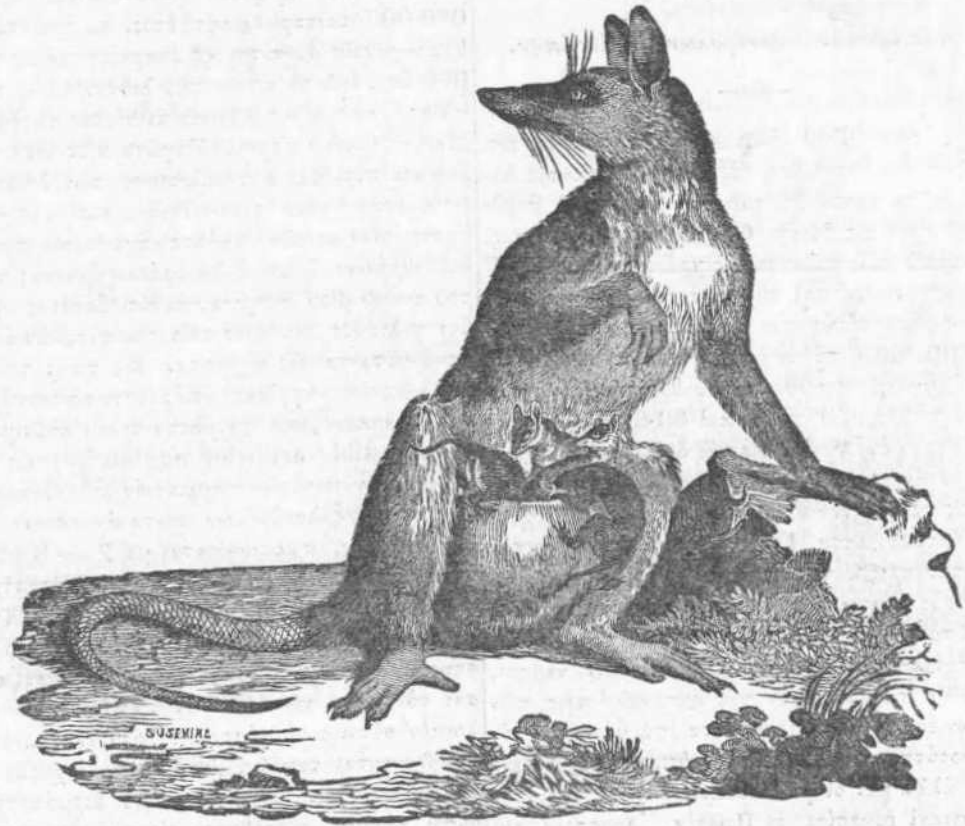
Πᾶς κυνηγὸς γινώσκει, ὅτι ὅσον κεκοπικῶς καὶ ἂν ἦναι, οὐδένα ὅμως κόπον αἰσθάνεται ὅταν ἀκούσῃ τὸ ἐλελεῦ. Διηύσαμεν πλέον τῶν δέκα λευγῶν, ἐν τούτοις εὐθὺς ἀφοῦ ἠκούσαμεν τὰς φωνὰς τῶν κυνῶν, ὅτι συνεπλάκησαν μετὰ τοῦ ζώου, ἐδράμομεν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ δάσους ὅθεν ἤρχετο ὁ θόρυβος.

Τοῦτο δὲ ἐγένετο εἰς νέον τι ὑλοτομεῖον ὁκτὼ ἢ δέκα ἐτῶν, ὅτε δηλ. τὰ δένδρα εἶχον περίπου δώδεκα ποδῶν ὕψος· ἐνόσω ἐπροχωροῦμεν ὁ θόρυβος ἤρξανε καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν παρετηροῦμεν, ὑπὲρ τὴν κορυφὴν τῶν δένδρων, κύνα ἀναβριπτόμενον εἰς τὸν ἀέρα διὰ τοῦ ρύγχους τοῦ κάμπρου, ὠρυόμενον ὡς ἀπηλπισμένον, ἀλλὰ καταπίπτοντα ἐπὶ τῆς γῆς διὰ νὰ ἐφορμήσῃ καὶ πάλιν κατὰ τοῦ ἀγριοχοῖρου. Τέλος ἐφθάσαμεν εἰς εἶδός τι μονοπατίου, τὸ δὲ ζῶον ἦτο συνοθισμένον εἰς τὰς ρίζας ἀνατετραμμένου δένδρου· εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα κύνες ἐπέπιπτον συγχρόνως κατ' αὐτοῦ, δέκα ἢ δώδεκα ἦσαν πληγωμένοι, τινῶν μάλιστα τὰ ἔντερα ἦσαν κεχυμένα· ἀλλὰ τὰ εὐγενῆ ταῦτα ζῶα δὲν ἠσθάνοντο πόνον, καὶ ἐπανήρχοντο μαινόμενα εἰς τὴν μάχην συρομένων τῶν ἐντέρων των· ἦτο δὲ θέαμα μεγαλοπρεπὲς καὶ τρομερὸν ἐνταυτῷ.

— Ἐλα, ἔλα, Μόνη, εἶπεν ὁ Βιολαῖν, μὴ τουφεκί διὰ νὰ τελειώσωμεν· πολλοὶ κύνες ἐφονεύθησαν.

— Αἴ! τί λέγετε, κύριε Ἐπιτηρητὰ; ἀνέκραζεν ὁ Βερνάρδος, ἐμποδίζων τὴν κίνησιν τοῦ ὄπλου τοῦ Μόνης. Τουφεκί τουφεκί εἰς τὸν χοῖρον τούτον! καλὰ μὰ τὴν ἀλήθειαν! Μία μαχαιρὴ εἶναι ἀρκετὰ καλὴ δι' αὐτόν· περιμένετε, περιμένετε καὶ θὰ ἰδῆτε.

Καὶ ἐλύσας τὴν μάχαιράν του ὤρμησε βραγδαῖος κατὰ τοῦ ἀγριοχοῖρου, ἀπομακρύνων τοὺς κύνας, ἐπανερχομένους παρευθὺς, καὶ ἀναμιχθεὶς μετὰ τῆς κινητῆς ἐκείνης μάζης καὶ ὠρυομένης. Ἐπὶ δῶο ἢ τρία δευτερόλεπτα οὐδὲν ἠδυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν· ἀλλ' αἴφνης ὁ ἀγριοχοῖρος ὤρμησε μετὰ μεγίστης δυνάμεως ν' ἀποσυρθῆ. Ἐκαστος ἔφερε

Διδελφος.

τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἐλατηρίου τοῦ τουφεκίου του, ἀλλ' ἀμέσως ὁ Βερνάρδος ἠγέθη λαβὼν τοὺς δύο ὀπισθίους πόδας τοῦ ζώου καὶ τοὶ καταβάλλοντος πάσας τὰς δυνάμεις διὰ νὰ διαρύγῃ· ἐκράτει αὐτὸ διὰ τῶν γνωστῶν εἰς ἡμᾶς σιδηρῶν χειρῶν του ἐνῶ οἱ κύνες, ἐπιπίπτοντες κατ' αὐτοῦ ἐπανειλημμένως, τὸν κατεκάλυπτον διὰ τῶν σωμάτων των ὡς διὰ τάπητος κινητοῦ καὶ πεποικιλμένου.

— Ἐλα, Δουμᾶ, μὲ εἶπεν ὁ Κ. Βιολαῖν, ἰδικὸν σου ἔργον εἶναι ἦδη κάμε τὴν πρώτην δοκιμὴν σου. Ἐπλησίασα τὸν ἀγριοχοῖρον, ὅστις βλέπων με ἐρχόμενον ἤρξανε τὰς κινήσεις του, τρίζων τοὺς ὀδόντας καὶ ἐκβάλλων πῦρ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του· ἀλλὰ τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐκράτειτο ἦτο τόσῃ στερεόν, ὅστε πᾶσαι αὐτοῦ αἱ προσπάθειαι οὐδόλως ἵσχυσαν νὰ τὸν ἀπαλλάξωσιν.

Ἐθεσα τὸ στόμα τοῦ τουφεκίου μου εἰς τὸ οὖς του καὶ ἐπυροβόλησα.

Ὁ τιναγμὸς τοσοῦτω βίαιος ἦτο, ὅστε τὸ ζῶον ἀπεσπάσθη ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Βερνάρδου· κατακυλισθὲν δὲ ἀπέθανε. Σφαῖρα στουπίου καὶ πῦρ εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς κεφαλῆς του καὶ τοῦ κατέκαυσαν τὸν ἐγκέφαλον.

Ὁ δὲ Βερνάρδος ἀνακαγγάσας εἶπεν.

(Ἔπεται τὸ τέλος).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

— 000 —

Φυσικὴ Ἱστορία τῶν ζῴων πρὸς χρῆσιν τῶν σχολείων ὑπὸ Ι. Μάγνητος. Ἐν Σαύρην. Τόμος Ι. Μάγνητος 1857. (*Ἐκδ. Β'. ἐπιδιορθωμένη).

Τὴν μικρὰν ταύτην φυσικὴν ἱστορίαν συνιστῶμεν ἰδίως εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν κατωτέρων Σχολείων, οὐ μόνον ὡς ἱκανὴν νὰ δώσῃ πρὸς τὰ παιδία γενικὰς τινὰς γνώσεις περὶ τῶν ζῴων, ἀλλὰ καὶ ὡς τερπνὴν συγχρόνως. Περιέχει δὲ καὶ εἰκόνες μικρὰς, ἐξ ὧν ξυλογραφήσαντες τὴν διδελφον παραθέτομεν ἐνταῦθα μετὰ τῆς συντόμου ἐρμηνείας αὐτῆς.

Ἡ Διδελφος εἶναι ζῶον περιεργότατον· ἔχει τέσσαρας πόδας, ἀλλ' οἱ ἐμπρόσθιοι πόδας τῆς εἶναι βραχυτάτοι· ὑπὸ τὴν κοιλίαν τῆς ἔχει θηλάκιον ὅπου θέτει τὰ νεογνά τῆς, καὶ οὕτω ὄχι μόνον τὰ προφυλάττει ἀπὸ κάθε ἐχθροῦ, ἀλλὰ καὶ τὰ μεταφέρει ὅπου εὐαρεστεῖται, καὶ τοὺς μαστοὺς τῆς ἔχει ἐτοιμοτάτους πρὸς διατροφήν αὐτῶν· ἔχει δὲ καὶ οὐρὸν μακρυτάτην, ἣ δὲ διαμονὴ τῆς εἶναι εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

ΠΕΡΙ ΑΝΟΡΥΞΕΩΣ

καὶ χρήσεως τῶν λιθανθράκων εἰς Εὐρώπην.

—000—

Μέχρι τῶν 2399 ἀνθρακωρυχείων ὑπάρχουσι καθ' ὅλην τὴν Ἀγγλίαν, ἐξ ὧν ἀνορύττονται λιθάνθρακες· τὸ ποσὸν δὲ τῶν ἀνορυθέντων ἀνέβη τὸ 1854 ἔτος εἰς τόνους 64, 661, 401, ποσὸν τὸ ὅποιον κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἔνεκα διαφόρων περιστατικῶν, καὶ κυρίως ἔνεκα τῶν πολέμων ἐπλήξθη σημαντικώτατα ὥστε σχεδὸν μέχρι τῶν 100, 000, 000, τόνων ὑπελογίσθη τὸ 1856. Ἐκ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνορυθέντων ἀνθράκων ἐξήχθησαν περίπου 4.000,000 τόνων καὶ 60,000, 000 καταναλώθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς τὰς διαφόρους τῶν βιομηχανικῶν ἀνάγκας· 6,000,000 τόνων ἐξοδεύονται μόνον εἰς τὰ διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ σιδήρου βιομηχανικὰ κατastήματα. 1)2 ἑκατομ. τόνων καταναλίσκεται πρὸς κατασκευὴν τοῦ πρὸς φωτισμὸν ἀερίου. Πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν ἀνθράκων, ἦσαν ἐπιτηχολημένοι τὸ 1854, 250,000 ἐργάται, πρὸς δὲ μετακομιδὴν αὐτῶν εἰς τὰ πλοῖα 70,000 ναῦται, καὶ 8,500 πλοῖα. Πλὴν τῆς καταναλώσεως τῶν ἀνθράκων ἐν Ἀγγλίᾳ, εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἀνορύττονται οὐ μόνον οἱ ὑπάρχοντες λιθάνθρακες, ἀλλὰ καὶ οἱ γαιάνθρακες, καὶ αἱ πλεῖστα βιομηχανικαὶ ἐργασίαι ἐν Πρωσίᾳ, Ἀουστρίᾳ καὶ Βελγίῳ ἐκτελοῦνται διὰ τῶν γαιανθράκων· 384 ἀνθρακωρυχεῖα ὑπάρχουσιν ἐν Πρωσίᾳ, ἐξ ὧν 136, 250, 000 καντάρια γαιανθράκων ἀνορύττονται καὶ καταναλίσκονται, καὶ ἔσον ποσὸν καταναλίσκεται εἰς τὸ Βέλγιον καὶ εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Γερμανίας. Πασίγνωστον εἶναι ὅτι καὶ ἡ Κίλλας ἔχει γαιάνθρακας, καὶ ἐκ τῶν ὀρυκτολογικῶν ἐξετάσεων ἐξάγεται ὅτι εἰς εἴκοσι περίπου αὐτῆς μέρη εὐρίσκονται στρώματα γαιανθράκων ἀξιολόγου ποιότητος καὶ καλλιτέρας πολλῶν ἄλλων μερῶν τῆς Εὐρώπης. Αὐστηχῶς ὁμοίως οἱ ἠσχυροὶ οὗτοι, εἰ καὶ γνωστοὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, κείνται εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς ὅπως ἄχρηστοι, οὐδενὸς φροντίζοντος περὶ τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ τῆς ξυλείας καὶ τῶν ἀνθράκων ἔλλειψις εἶναι ἐκ τῶν ἐπαισθητοτέρων ἀναγκῶν τῶν κατοίκων τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκ τῶν γεωλογικῶν παρατηρήσεων καὶ ἐκ τῶν διαφόρων διατρήσεων τῶν γενομένων πρὸς ἀνεύρεσιν νέων στρωμάτων λιθανθράκων ἢ ἄλλων μετάλλων, ὑποτίθεται ὅτι τὸ 1)20 ὅλης τῆς Ἀγγλίας, τὸ 1)24 τοῦ Βελγίου καὶ τὸ 1)200 ὅλης τῆς Γαλλίας κείνται ἐπὶ στρωμάτων ἀνθράκων. Ἐκ δὲ τοῦ ὑπάρχοντος εἰσέτι καὶ γνωστοῦ ποσοῦ τῶν λιθανθράκων ὑπελογίσθη ἐπὶ τῆ βίβει τῆς σημερινῆς καταναλώσεως ὅτι τὰ στρώματα τοῦ Durham καὶ Northumberland ἐξαρκούσιν εἰς 1340 ἔτη, τὸ δὲ ποσὸν τῶν ἀνθράκων τούτων ἰσολογεῖ πρὸς σφαῖραν ἔχουσαν 910 ποδῶν διάμετρον. Ὑπὸ τῶν ὀρυκτολόγων τῆς Πρωσίας ὑπελογίσθη τελευταίον καὶ τὸ ποσὸν τῶν λιθανθράκων τοῦ βασιλείου τούτου,

καὶ κατὰ τὴν σημερινὴν καταναλώσιν πρὸς 100, 000,000 κανταρίων κατ' ἔτος, τὰ γνωστὰ λιθανθρακωρυχεῖα δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς 4 — 5, 000 ἔτη, ἐνῶ τὸ ποσὸν τῶν λιθανθράκων τῆς Ἀγγλίας, κατὰ τὴν σημερινὴν ἐνιαύσιον καταναλώσιν, θέλει ἐξαρκεῖν εἰς πολὺ ὀλιγώτερα ἔτη. Τῆ παρούσῃ ἐκθέσει περὶ τῆς καταναλώσεως τῶν λιθανθράκων προσθέτομεν νέαν τινὰ μέθοδον περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν μικρῶν ἄλλοτε ἀχρηστων τμημάτων λιθανθράκων ἢ καὶ ξυλανθράκων διὰ τὰς πλείστας τοῦ κοινῶ βίου ἀνάγκας, καθότι ἕκαστος γνωρίζει ὅτι χιλιάδες καντάρια τοιούτων εὐτελῶν ἀνθράκων ἀπορρίπτονται ὡς ἄχρηστα. Εἰς τινες πόλεις τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ὑπάρχουσι κατastήματα ἐν οἷς κατασκευάζουσι τεχνητὴν τινὰ καύσιμον ὕλην (Combustible artificiel aggloméré) ὡς ἔπεται χίλια μέρη τοιούτων τμημάτων λιθανθράκων, γαιανθράκων ἢ ξυλανθράκων πάντη ἀχρηστων εἰς ἄλλας ἀνάγκας, συμμιγνύονται μὲ 7 — 8 μέρη βυσσῆς πίστες ἀγοραζομένης ἐκ τῶν κατastημάτων τοῦ ἀερίου (gaz) διὰ μικροτάτης τιμῆς. Τοῦτο τὸ μίγμα συμπιέζεται διὰ καταλλήλων ἰσχυρῶν πιεστηρίων, καὶ κατασκευάζονται ἐξ αὐτοῦ μάζαι ἔχουσαι τὸ σχῆμα τῶν συνήθων πλίνθων. Οἱ πλίνθοι λοιπὸν οὗτοι συνιστάμενοι ἐξ ἀνθρακός καὶ πίστες ἀναφλέγονται ταχέως, ἀναδίδουσιν ἰσχυρὰν φλόγην, καὶ ἀναπτύσσουσι μέγιστον βαθμὸν θερμότητος. Τοιοῦτοι κέραμοι ἐξετέθησαν εἰς τὰς διαφόρους τῶν ἐθνῶν ἐκθέσεις, καὶ ὡς ἐκ τῆς ὠφελείας ἣν παρέχουσι διὰ πάσας τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου, ὁ ἐφευρετῆς ἐβραβεύθη. Εἰς κατασκευὴν δὲ τῆς τεχνητῆς ταύτης καυσίμου ὕλης ἐυσυτήθησαν καὶ πολλὰ κατastήματα εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης.

Σ. ΔΑΝΔΕΡΡ,

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

ἐν τῷ ΡΗΣΤ' φυλλαδίῳ.

—000—

Σελ. 413, στήλ. β'. στ. 23, πέμπτου γρ. πρώτου. σελ. 414 στήλ. α' στ. 11 duonis γρ. Θεσις, στ. 52, τίς γὰρ οὖν γρ. τίς γὰρ οὐκ. σελ. 415, στήλ. β'. στ. 3, Νουκίου. Εκθέτω, γρ. Νουκίου, ἐκθέτω. στ. 10 μιμωμένων γρ. μιμουμένων, στ. 13 Λεοβαίνου γρ. Λεογκίνου, στ. 14 αὐτοῖς γρ. αὐτοῦ. σελ. 416, στήλ. α'. στ. 5. ἡμέτερος γρ. ἡμέτερος.

'Εν τῷ ΡΗΖ' φυλλαδίῳ

Σελ. 429, στήλ. α'. στ. 8. 1. Δηλακῆ γρ. 2, Δηλιακῆ. σελ. 430, στήλ. β', στ. 30, Tea γρ. Fea. σελ. 431, στήλ. β'. στ. 21. αὐρῆ γρ. αὐτῶ. στ. 45. αὐούτος γρ. αούτος. σελ. 432, στήλ. α'. στ. 43 ἢ ἡ γρ. ἡ. σελ. 433, στήλ. α', στ. 41 ΠΡΟΘΗΘΝ γρ. ΠΡΟΠΗΘΝ. στήλ. β'. στ. 49 ἰκάφ γρ. ἰλάφ.

—000—